

REPUBLIKA SRPSKA
VLADA

PRIJEDLOG

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GEOLOŠKIM
ISTRAŽIVANJIMA

Banja Luka, maj 2024. godine

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GEOLOŠKIM
ISTRAŽIVANJIMA**

Član 1.

U Zakonu o geološkim istraživanjima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 64/22) u članu 4. u tački 6) riječi: „iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine, podzemne vode vezane za rudarsku tehnologiju i gasove koji se sa njima javljaju,“ brišu se.

Tačka 9) mijenja se i glasi:

„9) geološki istražni radovi su sve vrste terenskih geoloških istraživanja i laboratorijskih ispitivanja koja se izvode s ciljem pronalaženja i istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa i rezervi mineralnih sirovina i podzemnih voda, geotermalne energije, kao i istraživanja geološke sredine,“.

U tački 12) poslije riječi: „koje vrši eksploataciju“ dodaju se riječi: „i istraživanje“.

Poslije tačke 12) dodaju se nove t. 13) i 14), koje glase:

„13) dubinske bušotine su sve bušotine dubine preko 1.000 m,

14) terenski geološki istražni radovi podrazumijevaju sve vrste geoloških kartiranja terena i istražne radove za koje je poslije izvođenja neophodno teren vratiti u prvobitno stanje, a to su istražna bušenja, istražni zasjeci, istražne jame i drugo,“.

Dosadašnja tačka 13) postaje tačka 15).

Član 2.

U članu 7. poslije stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„(2) Karte iz stava 1. tačka 1) podtačka 2. ovog člana, zajedno sa pratećim tumačima, podliježu recenziji koju može vršiti stručno lice iz odgovarajuće specijalističke oblasti.“

Dosadašnji st. 2, 3, 4. i 5. postaju st. 3, 4, 5. i 6.

Član 3.

U članu 11. u stavu 2. riječi: „radioaktivnih ruda i geotermalnih resursa“ zamjenjuju se riječima: „i radioaktivnih ruda“.

Član 4.

U članu 19. stav 1. mijenja se i glasi:

„(1) Prilikom izvođenja detaljnih geoloških istraživanja nosilac prava na istraživanje i koncesionar dužni su da angažuju stručni nadzor nad izvođenjem detaljnih geoloških istraživanja.“

Član 5.

U članu 33. u stavu 4. riječi: „i katastarskih parcela na kojima“ zamjenjuju se riječima: „unutar kojih“.

Stav 5. mijenja se i glasi:

„(5) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje podnosilac zahtjeva prilaže:

1) četiri primjerka projekta detaljnih geoloških istraživanja, sa završnim izvještajem o izvršenoj reviziji i revizionom klauzulom,

2) četiri primjerka situacione karte, odnosno plan terena u razmjeri ne manjoj od 1 : 25.000, sa ucrtanim granicama istražnog prostora,

3) saglasnost koncesionara ukoliko istražni prostor obuhvata prostor na kome drugo pravno lice vrši istraživanje ili eksploataciju mineralne sirovine, po osnovu ugovora o koncesiji, odnosno nosioca prava na istraživanje ukoliko istražni prostor obuhvata prostor na kome drugo pravno lice vrši istraživanje po osnovu odobrenja za istraživanje ili posjeduje rješenje o zadržavanju prava na istražni prostor,

4) dokaz o plaćenju naknadi za korišćenje podataka osnovnih geoloških istraživanja utvrđenoj ovim zakonom ili dokaz o pravu korišćenja podataka i rezultata istraživanja kojima raspolaže drugo pravno lice, ukoliko su oni korišćeni kao podloga za izradu projekta detaljnih geoloških istraživanja,

5) dokaz o uplati republičke administrativne takse.“

Poslije stava 5. dodaje se novi stav 6, koji glasi:

„(6) Ukoliko se podnosi zahtjev za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja za potrebe istraživanja geotermalne energije i vodosnabdijevanja dubinskim bušenjem, uz zahtjev se prilaže i akt Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa propisom kojim se definišu projekti za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu.“

Član 6.

Poslije člana 33. dodaje se novi član 33a, koji glasi:

„Član 33a.

Nakon prijema potpunog zahtjeva za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja, Ministarstvo je obavezno da od nadležnog organa za poslove prostornog uređenja jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi predloženi istražni prostor zatraži da, u roku od sedam dana od dana prijema akta Ministarstva, dostavi informaciju o stanju predloženog obuhvata u prostornoplanskoj dokumentaciji jedinice lokalne samouprave, a koja je bila na snazi u vrijeme prijema akta Ministarstva.“

Član 7.

U članu 34. poslije riječi: „potpun zahtjev“ dodaju se riječi: „u skladu sa članom 33. ovog zakona“.

Član 8.

Poslije člana 34. dodaje se novi član 34a, koji glasi:

„Član 34a.

(1) Nosilac prava na istraživanje obavezan je da iz vlastitih sredstava riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima će izvoditi projektovane istražne radove.

(2) Nosilac prava na istraživanje može da otpočne sa izvođenjem projektovanih istražnih radova isključivo na parcelama na kojima je riješio imovinsko-pravne odnose, odnosno dobio pismenu saglasnost vlasnika parcele.

(3) Imovinsko-pravni odnosi na parcelama koje su u svojini fizičkih lica rješavaju se između vlasnika parcele i nosioca prava na istraživanje u skladu sa propisom kojim se uređuju stvarna prava i obligacioni odnosi.“

Član 9.

U članu 35. tačka 1) mijenja se i glasi:

„1) utvrdi da je prostor na kom se traži istraživanje već odobren drugom pravnom licu ili drugo pravno lice posjeduje rješenje kojim mu je odobreno zadržavanje prava na istražni prostor, a podnosilac zahtjeva nije zaključio sporazum kojim se uređuje način izvođenja radova sa imaocima navedenih prava,“.

Poslije tačke 1) dodaju se nove t. 2) i 3), koje glase:

„2) utvrdi da je nosilac prava na istraživanje kome je već odobreno istraživanje podnio zahtjev za produžetak istražnog roka ili zahtjev za zadržavanje prava na istražni prostor, a podnosilac zahtjeva koji traži da mu se odobre istraživanja nije zaključio sporazum kojim se uređuje način izvođenja radova sa imaocima navedenih prava,

3) utvrdi da prema prostornoplanskoj dokumentaciji postoje ograničenja za detaljna geološka istraživanja,“.

Dosadašnje t. 2), 3), 4) i 5) postaju t. 4), 5), 6) i 7).

Član 10.

U članu 36. u stavu 1. u tački 4) riječi: „katastarskih čestica na kojima će se izvoditi projektovani istražni radovi“ zamjenjuju se riječima: „površine istražnog prostora“.

Poslije tačke 9) dodaju se nove t. 10) i 11), koje glase:

„10) obavezu nosioca prava na istraživanje da prije izvođenja istražnih radova riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima je projektovano izvođenje istražnih radova,

11) obavezu nosioca prava na istraživanje da nadležnom geološkom inspektoru dostavi kopiju katastarskog plana sa ucrtanim parcelama na kojima će se izvoditi projektovani istražni radovi, najkasnije do početka izvođenja tih radova,“.

Dosadašnje t. 10), 11) i 12) postaju t. 12), 13) i 14).

Član 11.

U članu 37. poslije stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„(3) Istražni rok počinje da teče od dana kada nosilac prava na istraživanje zaprimi rješenje kojim mu se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istraživanja i traje do isteka posljednjeg dana roka.“

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Član 12.

U članu 38. u stavu 1. poslije riječi: „projektovanih istražnih radova“ dodaju se riječi: „u toku odobrenog istražnog perioda, kao i u slučaju ukoliko nosilac prava na istraživanje, zbog nastupanja nepredviđenih okolnosti (poplave, zemljotresa, epidemije, pandemije, rata, protesta i dugo), nije bio u mogućnosti da izvodi detaljna geološka istraživanja u odobrenom istražnom roku“.

St. 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„(4) Ministarstvo je dužno da zahtjev za produženje istražnog roka riješi u roku od 60 dana, odnosno najkasnije do isteka istražnog roka čije se produženje traži.

(5) Produženje istražnog roka odobrava se rješenjem koje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravi spor.“

Član 13.

U članu 39. u stavu 2. poslije riječi: „istražnu godinu“ dodaju se zapeta i riječi: „dok se ispunjenost 75% projektovanih istražnih radova, s ciljem produžetka istražnog roka, cijeni u odnosu na odobreni istražni rok“.

Stav 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ukoliko se u toku istraživanja ukaže potreba da se promijeni obim i vrsta projektom planiranih istražnih radova za više od 25%, nosilac prava na istraživanje dužan je da uradi izmjenu i dopunu projekta sa prikazom novoprojektovanih istražnih radova i dostavi ga Ministarstvu, najkasnije prije početka izvođenja radova prema aneksu projekta.“

Član 14.

Poslije člana 39. dodaje se novi član 39a, koji glasi:

„Član 39a.

(1) Ukoliko se u toku istraživanja ukaže potreba da se proširi odobreni istražni prostor, nosilac prava na istraživanje dužan je da, za radove koji se izvode u proširenom istražnom prostoru, izradi izmjene i dopune projekta detaljnih geoloških istraživanja.

(2) Uz zahtjev za odobravanje izvođenja radova, po projektu iz stava 1. ovog člana, nosilac prava za istraživanje dužan je priložiti dokumentaciju propisanu članom 33. stav 5. ovog zakona.

(3) Istražni prostor, zavisno od vrste mineralne sirovine, može se proširiti maksimalno na površinu propisanu članom 30. ovog zakona.“

Član 15.

U članu 40. stav 1. mijenja se i glasi:

„(1) Dozvoljene količine mineralne sirovine koje se mogu uzeti za tehnološka ispitivanja u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja radi utvrđivanja tehnoloških svojstava i dokazivanja rezervi mineralne sirovine određuju se u iznosima, i to:

- 1) kvarcni pijesak 10 m³,
- 2) opekarske keramičke i vatrostatne gline 20 m³,
- 3) arhitektonsko-građevinski kamen 20 m³,
- 4) laporac, laporoviti krečnjak, gips i sve vrste tufova za proizvodnju cementa i kreča 500 m³,
- 5) fosfati, magneziti i druge nemetalne mineralne sirovine do 500 t,
- 6) ugalj i uljni škriljci do 500 t,
- 7) metalne mineralne sirovine do 2.000 t po jednom tehnološkom tipu.“

Poslije stava 8. dodaje se novi stav 9, koji glasi:

„(9) Količine mineralne sirovine iz stava 1. ovog člana, uzete u svrhu tehnoloških ispitivanja u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja, ne mogu se prodati niti na drugi način otuđiti.“

Član 16.

Poslije člana 42. dodaje se novi član 42a, koji glasi:

„Član 42a.

Nosilac prava na istraživanje dužan je da:

- 1) riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima izvodi projektovane istražne radove, i to prije izvođenja radova na tim lokacijama,
- 2) prijavi početak istražnih radova Inspektoratu i nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, najkasnije osam dana prije početka izvođenja projektovanih istražnih radova,
- 3) dostavi kopije katastarskog plana sa ucrtanim parcelama na kojima se izvode projektovani istražni radovi, u roku koji je propisan ovim zakonom,
- 4) obezbijedi stručni nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja,
- 5) dostavi Ministarstvu godišnji izvještaj o istraživanjima za prethodnu godinu u roku koji je propisan ovim zakonom,
- 6) osposobi za korišćenje zemljište oštećeno istraživanjima,
- 7) sprovodi propisane mjere bezbjednosti i zdravlja na radu, potrebne mjere za obezbjeđenje imovine, zdravlja ljudi i zaštitu životne sredine,
- 8) plati naknadu za detaljna geološka istraživanja u propisanom roku.“

Član 17.

Poslije člana 43. dodaje se novi član 43a, koji glasi:

„Član 43a.

(1) Rješenje kojim je odobreno detaljno geološko istraživanje prestaje da važi:

- 1) na zahtjev nosioca prava na istraživanje, danom dostavljanja rješenja o prestanku važenja rješenja kojim je nosiocu prava na istraživanje odobreno detaljno geološko istraživanje,
 - 2) u slučaju kad nadležni geološki inspektor zabrani izvođenje detaljnih geoloških istraživanja ili naloži obustavu radova jer nosilac prava na istraživanje nije otklonio utvrđene nepravilnosti u ostavljenom roku,
 - 3) istekom istražnog roka.
- (2) U slučajevima iz stava 1. ovog člana nosilac prava na istraživanje dužan je da izvrši sanaciju prostora na kojem je vršio istraživanja.
- (3) Rješenje o prestanku važenja rješenja kojim je odobreno detaljno geološko istraživanje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.“

Član 18.

Poslije člana 48. dodaje se novi član 48a, koji glasi:

„Član 48a.

(1) Nosilac prava na istraživanje može podnijeti zahtjev za zadržavanje prava na istražni prostor, s ciljem pripreme dokumentacije za dodjelu koncesije ili završetka izrade elaborata o rezervama, ukoliko elaborat nije urađen u prethodnom periodu, najkasnije 60 dana prije isteka istražnog roka određenog rješenjem kojim su odobrena istraživanja.

(2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

1) program aktivnosti koje nosilac prava na istraživanje planira da izvede u periodu za koji traži zadržavanje prava na istražni prostor,

2) preglednu situacionu kartu u odgovarajućoj razmjeri sa ucrtanom granicom i koordinatama prostora za koji se traži zadržavanje prava na istražni prostor, sa podacima o lokacijama izvedenih istražnih radova, konturama utvrđenih resursa i rezervi mineralne sirovine ukoliko su utvrđene, javnim saobraćajnicama i drugim objektima koji mogu biti od uticaja na buduću eksploataciju,

3) dokaz da nosilac prava na istraživanje nema dugovanja po osnovu naknade za detaljna geološka istraživanja,

4) dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi,

5) završni izvještaj, sa izvještajem o izvršenoj reviziji i revizionom klauzulom, ukoliko je elaborat urađen.

(3) Ministarstvo rješenjem odobrava rok za zadržavanje prava na istražni prostor u trajanju od dvije godine, ukoliko je vršeno istraživanje metalnih mineralnih sirovina, odnosno do tri mjeseca ukoliko je vršeno istraživanje nemetalnih mineralnih sirovina, sirovina za industrijsku preradu i za dobijanje građevinskog materijala, svih vrsta soli i sonih voda, te podzemnih voda i tehnogenih mineralnih sirovina.

(4) Rok iz stava 3. ovog člana ne može se produžiti.

(5) U roku koji je određen rješenjem iz stava 3. ovog člana mogu se:

1) vršiti sva potrebna studijska izučavanja, kao i ekonomske analize,

2) prikupljati podaci na već postavljenoj osmatračkoj mreži za praćenje hidrodinamičkog režima podzemnih voda, kao i informacija o takozvanom 'nultom' stanju životne sredine (o sastavu i kvalitetu voda, vazduha, tla),

3) uraditi elaborat o rezervama ukoliko elaborat nije urađen u prethodnom periodu.

(6) Rješenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.“

Član 19.

U članu 49. u stavu 1. riječ: „procjeni“ zamjenjuje se riječju: „proračunu“.

Član 20.

U članu 50. poslije stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„(3) Ukoliko je nosiocu prava na istraživanje odobreno zadržavanje prava na istražni prostor kako bi se, između ostalog, u tom periodu završila i izrada elaborata, revizija elaborata obavezno se okončava prije isteka roka određenog rješenjem iz člana 48a. stav 3. ovog zakona.“

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 21.

U članu 58. u stavu 1. poslije riječi: „nosilac prava na istraživanje“ dodaju se riječi: „ili drugo privredno društvo kojem je nosilac prava na istraživanje prenio ovo pravo“.

Član 22.

U članu 71. poslije tačke 1) dodaje se nova tačka 2), koja glasi:

„2) se istražni radovi izvode u skladu sa projektnom dokumentacijom,“

Dosadašnje t. 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11) i 12) postaju t. 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12) i 13).

Član 23.

U članu 72. u tački 5) poslije riječi: „ovim zakonom“ dodaju se zapeta i nove t. 6) i 7), koje glase:

„6) zabrani obavljanje djelatnosti ukoliko utvrdi da pravno lice koje posjeduje licencu ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom,

7) zabrani istraživanja ukoliko je nosilac prava na istraživanje otpočeo istraživanja na parcelama na kojima nije riješio imovinsko-pravne odnose“.

Član 24.

U članu 74. stav 1. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 30.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) istraživanja mineralne sirovine ne izvodi u skladu sa odobrenim projektom detaljnih geoloških istraživanja (član 33),

2) detaljna geološka istraživanja i istražno bušenje izvodi bez odgovarajuće licence, ili izvođenje navedenih istraživanja povjeri pravnom licu koje ne posjeduje odgovarajuću licencu (čl. 13, 14. i 15),

3) za obavljanje poslova stručnog nadzora nad izvođenjem detaljnih geoloških istraživanja angažuje pravno lice koje ne posjeduje odgovarajuću licencu (član 19),

4) izvrši promjenu obima i vrste projektom planiranih radova bez odobrenja Ministarstva (član 39),

5) uzme veće količine mineralne sirovine od količina navedenih u rješenju kojim se odobrava istraživanje ili u odluci Vlade (član 40),

6) otuđi ili proda mineralnu sirovinu uzetu za potrebe tehnoloških ispitivanja (član 40. stav 9),

7) izvodi projektovane istražne radove na parcelama na kojima nije riješio imovinsko-pravne odnose (član 42a),

8) ne dostavi kopije katastarskog plana sa ucrtanim parcelama na kojima se izvode projektovani istražni radovi (član 42a),

9) ne sprovodi propisane mjere bezbjednosti i zdravlja na radu, potrebne mjere za obezbjeđenje imovine, zdravlja ljudi i zaštite životne sredine (član 43),

10) ne obnavlja elaborat o rezervama radi usklađivanja sa dokumentacijom za eksploataciju i trenutnim stanjem rezervi (član 53),

11) ne osposobi za korišćenje zemljište oštećeno istraživanjem, odnosno ne sprovede sve mjere obezbjeđenja na mjestu na kom su vršena istraživanja (član 59).“

Član 25.

U članu 75. u stavu 1. u tački 7) poslije riječi: „stav 1)“ dodaju se zapeta i nove t. 8) i 9), koje glase:

„8) ne izrađuje geološke planove i geološke karte eksploatacionog polja (član 10),

9) ne vodi knjigu evidencije rezervi mineralne sirovine i ne dostavlja je Ministarstvu u propisanom roku (član 48).“

Član 26.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
GEOLOŠKIM ISTRAŽIVANJIMA

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima sadržan je u Amandmanu HHHII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, njihovih udruženja i komora, osnovne ciljeve i pravce privrednog, naučnog i tehnološkog razvoja, kao i u članu 59. stav 2. Ustava Republike Srpske, kojim je propisano da se zakonom uređuje zaštita, korišćenje, unapređivanje i upravljanje dobrima od opšteg interesa radi plaćanja naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa i gradskog građevinskog zemljišta.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, broj: 22.03-020-1019/24 od 1. aprila 2024. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose, zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja, kao i u članu 59. stav 2. Ustava, kojim je propisano da se zakonom uređuju zaštita, korišćenje, unapređivanje i upravljanje dobrima od opšteg interesa. Takođe, prema članu 70. Ustava, Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Ovaj sekretarijat je na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima, aktom broj: 22.03-020-3125/23 od 30. novembra 2023. godine, dao pozitivno mišljenje, a Narodna skupština je Nacrt ovog zakona usvojila na Sedmoj redovnoj sjednici, održanoj 22. decembra 2023. godine.

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi potpunijeg i preciznijeg propisivanja pojedinih njegovih odredaba za koje se u dosadašnjoj primjeni utvrdilo da nisu dovoljno precizno uređene.

Sekretarijat ističe da ovaj prijedlog sadrži veći broj izmjena i dopuna u odnosu na Nacrt zakona, a koje su takve prirode da bitno mijenjaju njegov sadržaj.

Razlike između Nacrta i Prijedloga ovog zakona, koje su rezultat skupštinske i javne rasprave, odnose se na promjenu pojmova geoloških istražnih radova, dubinskih bušotina i terenskih geoloških istražnih radova. Predloženim rješenjima ukida se obaveza pribavljanja ugovora o koncesiji za istraživanje geotermalnih resursa.

Nadalje, u odredbi kojom se uređuje dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje brisana je obaveza podnosioca zahtjeva da navede katastarske parcele na kojima su projektovani istražni radovi. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje, jer je u daljem tekstu Zakona propisana obaveza nosioca prava na istraživanje da prije nego otpočne sa izvođenjem projektovanih istražnih radova riješi imovinsko-pravne odnose na katastarskim parcelama na kojima su ovi radovi projektovani. U istoj odredbi izvršena je dopuna tako da se uz zahtjev za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja, koji se podnosi za potrebe istraživanja geotermalne energije i vodosnabdijevanja dubinskim bušenjem, uz zahtjev prilaže i akt Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i

ekologiju o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, ako je to u skladu sa propisom kojim se definišu projekti za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu.

Precizirana je odredba kojom se uređuju slučajevi u kojima Ministarstvo energetike i rudarstva odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje, pa pored već propisanih, zahtjev se odbija i u slučaju ako Ministarstvo utvrdi da je prostor na kome se traži istraživanje već odobren drugom pravnom licu ili drugo pravno lice posjeduje rješenje kojim mu je odobreno zadržavanje prava na istražni prostor, a podnosilac zahtjeva nije zaključio sporazum kojim se uređuje način izvođenja radova sa imaocima navedenih prava. Pored toga, zahtjev se odbija ako Ministarstvo utvrdi da je nosilac prava na istraživanje kome je već odobreno istraživanje podnio zahtjev za produžetak istražnog roka ili zahtjev za zadržavanje prava na istražni prostor, a podnosilac zahtjeva koji traži da mu se odobre istraživanja nije zaključio sporazum kojim se uređuje način izvođenja radova sa imaocima navedenih prava, kao i ako utvrdi da prema prostornoplanskoj dokumentaciji postoje ograničenja za detaljna geološka istraživanja.

Prijedlog ovog zakona dopunjen je i odredbom kojom je propisano da nakon zaprimanja potpunog zahtjeva za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja, Ministarstvo ima obavezu da od nadležnog organa za poslove prostornog uređenja jedinice lokalne samouprave, na čijoj se teritoriji nalazi predloženi istražni prostor, zatraži da u roku od sedam dana od dana prijema akta Ministarstva dostavi informaciju o stanju predloženog obuhvata u prostornoplanskoj dokumentaciji jedinice lokalne samouprave, a koja je važila u vrijeme prijema akta Ministarstva.

Izmijenjena je odredba kojom se propisuju dozvoljene količine mineralne sirovine koje se mogu uzeti za tehnološka ispitivanja u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja, radi utvrđivanja tehnoloških svojstava i dokazivanja rezervi mineralne sirovine. Mineralne sirovine uzete u svrhu tehnoloških ispitivanja u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja ne mogu se prodati niti na drugi način otuđiti.

Pored navedenog, obrađivač je prateći navedene izmjene i dopune u ovom prijedlogu dopunio odredbe kojima se propisuju ovlašćenja nadležnog inspektora, te su takođe, u skladu sa tim, dopunjene i odredbe kojima se uređuju prekršaji.

Ostale razlike Prijedloga u odnosu na Nacrt ovog zakona nisu suštinske prirode i odnose se na preciziranje pojedinih odredaba Zakona ili njihovo potpunije uređivanje, kao i na terminološko i tehničko poboljšanje teksta Zakona.

Obrađivaču su date određene sugestije koje su se odnosile na poboljšanje, odnosno preciziranje formulacija Zakona, te njegovo usklađivanje sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), a koje je obrađivač prihvatio i ugradio u tekst Zakona.

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj prijedlog usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLADENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju, broj: 17.03-020-1168/24 od 9. aprila 2024. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima, nije ustanovljeno da postoje obavezujući sekundarni izvori prava EU koji uređuju materiju dostavljenog prijedloga. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „Neprijemljivo“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći Zakon o geološkim istraživanjima donesen je 2022. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 64/22). Tokom perioda evaluacije, tj. primjene ovog zakona, pojavila se potreba da se pojedine odredbe Zakona usklade sa važećim propisima iz nadležnosti drugih ministarstava, te da se pojedine odredbe preciznije i jasnije definišu, jer se tokom primjene pokazalo da su one neprecizne ili nedovoljno definisane, čime će se u znatnoj mjeri olakšati tumačenje i primjena zakona u praksi. Jedan od problema koji je identifikovan kroz primjenu važećeg Zakona je što se uz zahtjev za izdavanje odobrenja za izvođenje istražnih radova za sve vrste istraživanja mineralnih sirovina od podnosioca zahtjeva tražilo da priloži mišljenje nadležnog organa o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, odnosno o potrebi pribavljanja lokacijskih uslova za planirane objekte.

Pravilnikom o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima za odlučivanje o potrebi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/12), koji je donesen na osnovu Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 71/12, 79/15 i 70/20), istraživanja ne spadaju u projekte za koje se uvijek sprovodi procjena uticaja. Članom 3. ovog pravilnika propisano je da Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju u pojedinačnim slučajevima odlučuje o potrebi sprovođenja procjene uticaja za projekte koji se između ostalog odnose na dubinsko bušenje, i to posebno kad je riječ o geotermalnim bušenjima, bušenjima radi skladištenja nuklearnog materijala i bušenja s ciljem vodosnabdijevanja, sa izuzetkom bušenja radi ispitivanja stabilnosti tla.

Iz tog razloga Zakon o geološkim istraživanjima bilo je potrebno uskladiti sa propisima iz oblasti zaštite životne sredine, pa mišljenje nadležnog organa tražiti samo u slučaju ukoliko se zahtjev odnosi na dubinsko bušenje kod istraživanja geotermalnog bušenja i bušenja s ciljem vodosnabdijevanja. Bušenja radi skladištenja nuklearnog otpada nisu uzeta u obzir jer važećim zakonima u Republici Srpskoj nisu tretirana skladišta nuklearnog otpada.

Nadalje, u periodu primjene zakona uočeno je da je važećim zakonom nejasno bila definisana odredba koja se odnosila na obavezu podnosioca zahtjeva da uz zahtjev priloži saglasnost jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi istražni prostor.

Prema važećem Zakonu o lokalnoj samoupravi jedinice lokalne samouprave nemaju nadležnost da daju saglasnost na istraživanje. Članom 17. predmetnog zakona propisano je da jedinica lokalne samouprave ima pravo da se bavi pitanjima od lokalnog interesa koja nisu isključena iz njene nadležnosti niti dodijeljena nekom drugom nivou vlasti. Zakonom o geološkim istraživanjima uređuju se vrste geoloških istraživanja, uslovi i način njihovog izvođenja. Prema ovom zakonu, odobravanje detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina je u nadležnosti Vlade Republike Srpske, ukoliko se dodjeljuju koncesije za istraživanja, za koja je to zakonom propisano ili u nadležnosti Ministarstva energetike i rudarstva za istraživanja mineralnih sirovina za koja nije neophodna koncesija. Ovo jasno ukazuje da jedinice lokalne samouprave nisu nadležne za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja, te da saglasnosti od jedinice lokalne samouprave, kako je to definisano važećim zakonom nije u skladu sa članom 17. Zakona o lokalnoj samoupravi. Iz tog razloga neophodno je usklađivanje ovog zakona sa odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi, na način da se od jedinica lokalne samouprave traži informacija o stanju predloženog obuhvata u prostornoplanskoj dokumentaciji.

Takođe, kroz primjenu važećeg Zakona uočeno je da je od podnosioca zahtjeva za istraživanje bespredmetno tražiti da uz zahtjev za istraživanje prilaže dokaz da je riješio imovinsko-pravne odnose. Razlog je što se pravo na istraživanje nekih mineralnih sirovina stiče po osnovu ugovora o koncesiji, te se u momentu podnošenja zahtjeva ne zna da li će podnosilac zahtjeva dobiti koncesiju za istraživanje, jer je postupak dodjele koncesije javan.

Jedan od razloga za izmjenu ovog zakona je i jasnije definisanje količina koje se mogu uzeti u fazi istraživanja za potrebe ispitivanja kvaliteta i hemijsko-tehnoloških svojstava mineralne sirovine. U periodu primjene ovog zakona pokazalo se da su količine od 200 m³, kako je to propisano važećim Zakonom, nisu dovoljne za ispitivanje kvaliteta i hemijsko-tehnoloških svojstava nekih mineralnih sirovina, kod kojih je da bi se dobili pouzdani rezultati o svojstvima i kvalitetu mineralne sirovine neophodno prethodno mineralnu sirovinu ispitati i obraditi na način da se od nje može dobiti gotov proizvod (topljenje u visokim pećima ili prerada sirove nafte u rafinerijama), dok su za neke mineralne sirovine ove količine od 200 m³ velike.

Nadalje, kroz vršenje inspeksijskog nadzora nad primjenom odredaba ovog zakona, Republička uprava za inspeksijske poslove uočila je da postoje određeni propusti, jer je važećim zakonom ustanovljena neka obaveza nosioca prava na istraživanje, ali u dijelu zakona koji se odnosi na nadzor ne postoji ovlaštenje inspektora da izvrši kontrolu izvršenja navedene obaveze.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. Prijedloga izvršene su izmjene i dopune u članu 4. važećeg zakona. Naime, u tački 6) ovog člana iza riječi: „podzemne vode“ brisane su riječi: „iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine, podzemne vode vezane za rudarsku tehnologiju i gasove koji se sa njima javljaju“. Na ovaj način sve vrste podzemnih voda predstavljaju mineralne sirovine. Nadalje, jasnije je definisan pojam geoloških istražnih radova, te dodatno definisani pojmovi dubinskih bušotina i pojam terenskih geoloških istražnih radova. Definisanje pojma dubinskih bušotina neophodno je iz razloga što dubinska bušenja, posebno kad je riječ o geotermalnim bušenjima, bušenjima radi skladištenja nuklearnog materijala i bušenja s ciljem vodosnabdijevanja, sa izuzetkom bušenja radi ispitivanja stabilnosti tla, prema Pravilniku o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima za odlučivanje o potrebi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu, koji je donesen na osnovu Zakona o zaštiti životne sredine, spadaju u projekte za koje Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju u pojedinačnim slučajevima odlučuje o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu.

Definisanjem pojma terenskih geoloških istražnih radova jasno je definisano da ovi radovi podrazumijevaju sve vrste geoloških kartiranja terena i istražni radovi za koje je poslije izvođenja neophodno teren vratiti u prvobitno stanje, a to su istražna bušenja, istražni zasjeci i istražne jame i drugo. Na ovaj način jasno se može utvrditi iza kojih geoloških istražnih radova je neophodno teren na kome su izvođeni istražni radovi vratiti u prvobitno stanje, tj. osposobiti za korišćenje. Takođe, kod pojma koncesionar dodate su riječi: „i istraživanja“, jer koncesionar prema ovom zakonu može biti i pravno lice koje vrši istraživanje, ukoliko vrši istraživanje uglja, ugljovodonika i ostalih prirodnih gasova, uljnih škriljaca, radioaktivnih ruda.

Članom 2. izvršena je dopuna u članu 7. dodavanjem novog stava kojim se propisuje da sve vrste geoloških karata, zajedno sa pratećim tumačima, podliježu recenziji koju može vršiti stručno lice iz odgovarajuće specijalističke oblasti. Ovdje se misli na geološke karte koje se izrađuju nakon osnovnih geoloških istraživanja, kao što su: osnovne geološke karte razmjere 1 : 100.000 do 1 : 10.000, geološke, hidrogeološke i inženjerskogeološke i pregledne razmjere sitnije od 1 : 100.000, kao i tematske: litološke i formacijske, strukturno-tektonske, geomorfološke, seizmotektonske, geohemijske, geofizičke, geotermalne, mineragenetske, metalogenetske, geokološke, geološko-ekonomske i druge.

Članom 3. izvršena je izmjena u članu 11. stav 2. na način da se ukida obaveza pribavljanja ugovora o koncesiji za istraživanje geotermalnih resursa. Geotermalni resursi

prema važećem Zakonu su skup obnovljivih geoloških resursa koji obuhvataju toplotnu energiju podzemne vode i stijenskih masa iz kojih je moguće izdvajanje toplotne energije, bez obzira na njihovu temperaturu. S obzirom na to da se istraživanje podzemnih voda vrši po osnovu rješenja kojim se odobrava istraživanje detaljnih geoloških istraživanja, izvršeno je usklađivanje i kada su u pitanju detaljna geološka istraživanja geotermalnih resursa, te je predviđeno da se istraživanje istih vrši na osnovu rješenja kojim se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istraživanja.

Članom 4. izvršena je izmjena u članu 19. stav 1. Naime, u ovom stavu prema važećem Zakonu propisano je da prilikom izvođenja detaljnih geoloških istraživanja nosilac prava na istraživanje dužan je da angažuje stručni nadzor nad izvođenjem detaljnih geoloških istraživanja. Dosadašnja primjena ovog zakona pokazala je da važeći Zakon nije imao pravni osnov da se od koncesionara koji vrše eksploataciju mineralnih sirovina, po osnovu ugovora o koncesiji, a imaju obavezu da vrše geološka istraživanja, radi prekategorizacije rezervi mineralnih sirovina, traži da angažuju stručni nadzor. Angažovanje stručnog nadzora i u toku istraživanja koja se sprovode u toku eksploatacije je neophodno jer stručni nadzor podrazumijeva provjeru kvaliteta izvođenja istražnih radova, primjenu propisa, standarda i tehničkih normativa, provjeru da li se istražni radovi vrše prema projektu geoloških istraživanja, ovjeru dnevnika istražnih radova, kontrolu sprovođenja mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite životne sredine.

Članom 5. izvršena je izmjena u članu 33. stav 4. na način da se u zahtjevu za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja ne navode katastarske parcele, jer je prijedlogom zakona definisana obaveza nosioca prava na istraživanje da, prije nego otpočne sa izvođenjem projektovanih istražnih radova, riješi imovinsko-pravne odnose na katastarskim parcelama na kojima su projektovani istražni radovi.

Nadalje, izvršena je izmjena i stava 5. ovog člana na način da je propisana dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja. Ovim članom je dodat novi stav 6. u članu 33, kojim je propisano da ukoliko se zahtjev za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja podnosi za potrebe istraživanja geotermalne energije i vodosnabdijevanja dubinskim bušenjem, uz zahtjev se prilaže i akt Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, kako je to propisano pravilnikom kojim se definišu projekti za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu.

Članom 6. dodat je novi član 33a. kojim je propisano da, nakon što zaprimi potpun zahtjev za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja, Ministarstvo ima obavezu da od nadležnog organa za poslove prostornog uređenja jedinice lokalne samouprave, na čijoj se teritoriji nalazi predloženi istražni prostor, zatraži da u roku od sedam dana od dana prijema akta Ministarstva dostavi informaciju o stanju predloženog obuhvata u prostornoplanskoj dokumentaciji jedinice lokalne samouprave, a koja je važila u vrijeme prijema akta Ministarstva.

Članom 7. izvršena je dopuna u članu 34. na način da se poslije riječi: „potpun zahtjev“ dodaju riječi: „u skladu sa odredbama 33. ovog zakona“. Ovom dopunom se samo propisuje upućujuća odredba na član 33. Zakona.

Članom 8. dodaje se novi član 34a. kojim se propisuje da je nosilac prava na istraživanje obavezan da iz vlastitih sredstava rješava imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima će izvoditi projektovane istražne radove. Ovim članom propisano je da nosilac prava na istraživanje može da otpočne sa izvođenjem projektovanih istražnih radova samo na parcelama na kojima je riješio imovinsko-pravne odnose, odnosno dobio saglasnost vlasnika parcele, te da se imovinsko-pravni odnosi na parcelama koje su u svojini fizičkih lica rješavaju između vlasnika parcele i nosioca prava na istraživanje u skladu sa propisom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Članom 9. izvršene su izmjene u članu 35. Naime, izmijenjena je tačka 1) u ovom članu na način da je propisano da će Ministarstvo odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje ako utvrdi da je prostor na kome se traži istraživanje već odobren drugom pravnom licu ili drugo pravno lice posjeduje rješenje kojim mu je odobreno zadržavanje prava na istražni prostor, a podnosilac zahtjeva nije zaključio sporazum kojim se uređuje način izvođenja radova sa imaoocima navedenih prava. U odnosu na važeći Zakon propisana su još dva razloga zbog kojih Ministarstvo može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje, i to ako Ministarstvo utvrdi da je nosilac prava na istraživanje kome je već odobreno istraživanje podnio zahtjev za produžetak istražnog roka ili zahtjev za zadržavanje prava na istražni prostor, a podnosilac zahtjeva koji traži da mu se odobre istraživanja nije zaključio sporazum kojim se uređuje način izvođenja radova sa imaoocima navedenih prava i ako utvrdi da prema prostornoplanskoj dokumentaciji postoje ograničenja za detaljna geološka istraživanja.

Članom 10. izvršena je izmjena i dopuna u članu 36. na način da se u stavu 1. u tački 4) u rješenju ne navode katastarske parcele već samo površina istražnog prostora. Nadalje, ovaj stav dopunjen je sa dvije nove tačke kojim je propisano da se u rješenju navodi i obaveza nosioca prava na istraživanje da prije izvođenja istražnih radova riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima je projektovano izvođenje istražnih radova, kao i njegova obaveza da nadležnom geološkom inspektoru dostavi kopiju katastarskog plana, sa ucrtanim parcelama na kojima se izvode projektovani istražni radovi, najkasnije do početka izvođenja tih radova.

Članom 11. dopunjen je član 37. na način da se u ovaj član dodaje novi stav 3. kojim je propisano da istražni rok počinje da teče od dana kada nosilac prava na istraživanje zaprimi rješenje kojim mu se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istraživanja i traje do isteka posljednjeg dana roka.

Članom 12. izvršene su izmjene i dopune u članu 38. važećeg Zakona na način da se u stavu 1. ovog člana kao razlog za produženje istražnog roka navodi kada nosilac prava na istraživanje, zbog nastupanja nepredviđenih okolnosti (poplave, zemljotresi, epidemije, pandemije, rata, protesta i dugo), nije bio u mogućnosti da izvodi detaljna geološka istraživanja u odobrenom istražnom roku. Nadalje st. 4. i 5. ovog člana propisano je da je zahtjev za produženje istražnog roka Ministarstvo dužno da riješi u roku od 60 dana, odnosno najkasnije do isteka istražnog roka čije se produženje traži i da se produženje istražnog roka odobrava rješenjem koje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravi spor.

Članom 13. izvršene su izmjene i dopune u članu 39. važećeg Zakona. U stavu 2. ovog člana poslije riječi: „istražnu godinu“ dodata je zapeta i riječi: „dok se ispunjenost 75% projektovanih istražnih radova, s ciljem produžetka istražnog roka, cijeni u odnosu na odobreni istražni rok“. Takođe, u ovom članu izmijenjen je stav 3. na način da je propisano da ukoliko se u toku istraživanja ukaže potreba da se promijeni obim i vrsta projektom planiranih istražnih radova za više od 25%, nosilac prava na istraživanje dužan je da uradi izmjenu i dopunu projekta sa prikazom novoprojektovanih istražnih radova i dostavi ga Ministarstvu, najkasnije prije početka izvođenja radova prema aneksu projekta.

Članom 14. dodat je novi član 39a. kojim je propisano da, ukoliko se u toku istraživanja ukaže potreba da se proširi odobreni istražni prostor, nosilac prava na istraživanje dužan je da, za radove koji se izvode u proširenom istražnom prostoru, izradi izmjene i dopune projekta detaljnih geoloških istraživanja. Propisano je da je uz zahtjev za odobravanje izvođenja radova, po projektu iz stava 1. ovog člana, nosilac prava za istraživanje dužan priložiti dokumentaciju propisanu članom 33. stav 5. ovog zakona. Takođe, propisano je da se istražni prostor, zavisno od vrste mineralne sirovine, može proširiti maksimalno na površinu propisanu članom 30. ovog zakona. Članom 30. propisano je da površina istražnog prostora može da iznosi najviše do 50 km², osim za istraživanje podzemnih voda i geotermalnih

resursa, kada iznosi najviše do 30 km² i istraživanje nemetaličnih mineralnih sirovina za dobijanje građevinskih i industrijskih materijala, kada površina istražnog prostora iznosi do 2 km².

Članom 15. izvršena je izmjena i dopuna u članu 40. Naime, stav 1. izmijenjen je na način da je propisano da dozvoljene količine mineralne sirovine koje se mogu uzeti za tehnološka ispitivanja u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja, radi utvrđivanja tehnoloških svojstava i dokazivanja rezervi mineralne sirovine, određuju u iznosima, i to: kvarcni pijesak 10 m³, opekarske keramičke i vatrostalne gline 20 m³, arhitektonsko-građevinski kamen 20 m³, laporac, laporoviti krečnjak, gips i sve vrste tufova za proizvodnju cementa i kreča 500 m³, fosfati, magneziti i druge nemetalične mineralne sirovine do 500 t, ugalj i uljni škriljci do 500 t, metalne mineralne sirovine do 2.000 t po jednom tehnološkom tipu. Na ovaj način jasno su definisane količine mineralne sirovine koje se mogu uzeti za potrebe ispitivanja kvaliteta i hemijsko-tehnoloških svojstava mineralne sirovine, zavisno od vrste mineralne sirovine. Takođe je u ovaj član dodan novi stav 8. kojim je propisano da se količine mineralne sirovine iz stava 1. ovog člana, a koje su uzete u svrhu tehnoloških ispitivanja u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja, ne mogu prodati niti na drugi način otuđiti.

Članom 16. dodan je novi član 42a. kojim su taksativno navedene obaveze nosioca prava na istraživanje, i to da je nosilac prava na istraživanje dužan da riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima izvodi projektovane istražne radove, i to prije izvođenja radova na tim lokacijama, prijavi početak istražnih radova Inspektoratu i nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, najkasnije osam dana prije početka izvođenja projektovanih istražnih radova, dostavi kopije katastarskog plana, sa ucrtanim parcelama na kojima se izvode projektovani istražni radovi, u roku koji je propisan ovim zakonom, obezbijedi stručni nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja, dostavi Ministarstvu godišnji izvještaj o istraživanjima za prethodnu godinu u roku koji je propisan ovim zakonom, osposobi za korišćenje zemljište oštećeno istraživanjima, sprovodi propisane mjere bezbjednosti i zdravlja na radu, potrebne mjere za obezbjeđenje imovine, zdravlja ljudi i zaštitu životne sredine i plati naknadu za detaljna geološka istraživanja u propisanom roku.

Članom 17. dodan je novi član 43a. kojim su jasno definisani razlozi za prestanak važenja rješenja kojim je nosiocu prava na istraživanje odobreno izvođenje detaljnih geoloških istraživanja. Tako je propisano da će predmetno rješenje prestati da važi: na zahtjev nosioca prava na istraživanje, danom dostavljanja rješenja o prestanku važenja rješenja kojim je nosiocu prava na istraživanje odobreno detaljno geološko istraživanje, u slučaju kad nadležni geološki inspektor zabrani izvođenje detaljnih geoloških istraživanja ili naloži obustavu radova jer nosilac prava na istraživanje nije otklonio utvrđene nepravilnosti u ostavljenom roku i istekom istražnog roka. Utvrđena je obaveza nosioca prava na istraživanje da u tom slučaju na prostoru na kom je vršio istraživanje izvrši sanaciju prostora. Takođe je propisano da je rješenje o prestanku važenja rješenja kojim je odobreno detaljno geološko istraživanje konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članom 18. dodan je novi član 48a. kojim je detaljno razrađen način dobijanja rješenja o zadržavanju prava na istražni prostor. Naime, ovim članom je propisano da nosilac prava na istraživanje može podnijeti zahtjev za zadržavanje prava na istražni prostor, s ciljem pripreme dokumentacije za dodjelu koncesije ili završetka izrade elaborata o rezervama, ukoliko elaborat nije urađen u prethodnom periodu, najkasnije 60 dana prije isteka istražnog roka određenog rješenjem kojim su odobrena istraživanja. Jasno je definisana dokumentacija koja se prilaže uz predmetni zahtjev. Ovim članom utvrđen je rok u kom nosilac prava na istraživanje može zadržati pravo na istražni prostor. Ukoliko se radi o metalnim mineralnim sirovinama, taj rok je dvije godine, dok ukoliko se radi o nemetalnim mineralnim sirovinama, sirovinama za industrijsku preradu i za dobijanje građevinskog materijala, svih

vrsta soli i sonih voda, te podzemnih voda i tehnogenih mineralnih sirovina, taj rok iznosi tri mjeseca. Takođe je propisano da se utvrđeni rok za zadržavanje istražnog prava ne može produžiti. Ovim članom jasno je definisano šta se može vršiti u periodu dok traje zadržavanje prava. Propisano je da se u tom periodu mogu vršiti sva potrebna studijska izučavanja, kao i ekonomske analize, prikupljati podaci na već postavljenoj osmatračkoj mreži za praćenje hidrodinamičkog režima podzemnih voda, kao i informacija o takozvanom „nultom“ stanju životne sredine (o sastavu i kvalitetu voda, vazduha, tla), uraditi elaborat o rezervama ukoliko elaborat nije urađen u prethodnom periodu. I ovdje je takođe propisano da je rješenje kojim se odobrava zadržavanje prava na istražni prostor konačno i da se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

Članom 19. izvršena je izmjena u članu 49. stav 1. na način da se riječ: „procjeni“ zamjenjuje riječju: „proračunu“. Naime, u periodu primjene važećeg zakona uočena je tehnička greška. Nakon završetka projektom predviđenih detaljnih geoloških istraživanja, koja se izvode za potrebe utvrđivanja rezervi i kvaliteta mineralne sirovine, nosilac prava na istraživanje ima obavezu da obezbijedi izradu elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu, a ne procjeni rezervi mineralnih sirovina.

Članom 20. izvršena je dopuna u članu 50, odnosno dodaje se novi stav 3, kojim je propisano da ukoliko je nosiocu prava na istraživanje odobreno zadržavanje prava na istražni prostor kako bi se, između ostalog, u tom periodu završila i izrada elaborata, revizija elaborata obavezno se mora okončati prije isteka roka određenog rješenjem iz člana 48a. stav 3. ovog zakona.

Članom 21. dopunjen je član 58. stav 1. na način da se nakon riječi: „nosilac prava na istraživanje“ dodaju riječi: „ili drugo privredno društvo kojem je nosilac prava na istraživanje prenio ovo pravo“. Naime, predviđeno je da pravo korišćenja i raspolaganja rezultatima detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina i dokumentima koji sadrže rezultate detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina, pored nosioca prava na istraživanje, može imati i privredno društvo na koje je nosilac prava na istraživanje prenio to pravo.

Članom 22. dopunjen je član 71. na način da se dodaje nova tačka kojom je propisano da u vršenju inspekcijuskog nadzora, nadležni geološki inspektor, osim opštih ovlašćenja utvrđenih propisom kojim se uređuje rad inspekcija, ima i pravo i dužnost da provjerava da li se istražni radovi izvode u skladu sa projektnom dokumentacijom.

Članom 23. dopunjen je član 72. na način da su dodate dvije nove tačke kojim je predviđeno da u vršenju inspekcijuskog nadzora nadležni geološki inspektor, osim opštih ovlašćenja utvrđenih propisom kojim se uređuje rad inspekcija, ima pravo i dužnost da zabrani obavljanje djelatnosti ukoliko utvrdi da pravno lice koje posjeduje licencu ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom, te zabrani rad ukoliko je nosilac prava na istraživanje otpočeo istraživanja na parcelama na kojima nije riješio imovinsko-pravne odnose.

Članom 24. izvršena je izmjena u članu 74. na način da su u skladu sa ovim izmjenama definisani i prekršaji za koje se može izreći novčana kazna od 10.000 do 30.000 KM. Visina novčane kazne za prekršaj nije se mijenjala u odnosu na važeće zakonsko rješenje. Radi nomotehničkog uređenja ovaj član bilo je neophodno potpuno izmijeniti kako bi bio usklađen sa ovim izmjenama.

Članom 25. izvršena je dopuna u članu 75. na način da su dodate dvije nove tačke kojim je propisano da će se novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniti za prekršaj pravno lice ako ne izrađuje geološke planove i geološke karte eksploatacionog polja, te ako ne vodi knjigu evidencije rezervi mineralne sirovine i ne dostavlja je Ministarstvu u propisanom roku.

Članom 26. propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

VI RAZLIKE PRIJEDLOGA U ODNOSU NA NACRT

Narodna skupština Republike Srpske na Sedmoj redovnoj sjednici, održanoj 22. decembra 2023. godine, usvojila je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima i donijela Zaključak, broj: 02/1-021-1494/23 od 22. decembra 2023. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 113/23), da se Nacrt zakona uputi na javnu raspravu, jer se njim uređuju pitanja koja su od posebnog značaja za građane i o kojima je neophodno da se konsultuju organi, organizacije, naučne i stručne institucije i zainteresovani građani. Predmetnim zaključkom Narodna skupština Republike Srpske zadužila je Ministarstvo energetike i rudarstva za organizovanje i sprovođenje javne rasprave.

U skladu sa tim, Ministarstvo energetike i rudarstva, kao obrađivač navedenog Nacrta zakona, na svojoj zvaničnoj internet stranici objavilo je javni poziv za sve zainteresovane subjekte, organe i organizacije, naučne i stručne institucije, kao i za sva zainteresovana lica da uzmu učešće i prisustvuju javnim raspravama o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima, prema rasporedu koji je objavljen u prilogu teksta sa Nacrtom zakona. Tekst Nacrta zakona objavljen je na internet stranici Narodne skupštine Republike Srpske, portalu Vlade Republike Srpske i na stranici Ministarstva energetike i rudarstva.

U skladu sa navedenim zaključkom, Ministarstvo energetike i rudarstva u periodu od 19. januara 2024. do 30. januara 2024. godine organizovalo je javne rasprave o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima. U skladu sa sprovedenom skupštinskom i javnom raspravom, razlike Prijedloga u odnosu na Nacrt zakona se odnose na sljedeće.

Članom 1. Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt razlikuje se po tome što su Nacrtom u članu 4. bile dodate dvije nove t. 10) i 11), kojim su definisani pojmovi invazivnih i neinvazivnih istražnih radova. Nakon javnih rasprava stručna javnost je ukazala da upotrijebljeni termini nisu odgovarajući i specifični za oblast geologije, te da je neophodno da se na drugačiji način definišu radovi na geološkim istraživanjima. Iz tog razloga, a u skladu sa sugestijama Republičkog zavoda za geološka istraživanja Republike Srpske, dodatno je pojašnjen pojam geoloških istražnih radova i uveden novi pojam terenskih istražnih radova kojim je na jasan način definisano da terenski istražni radovi podrazumijevaju sve vrste geoloških kartiranja terena i istražne radove za koje je poslije izvođenja neophodno teren vratiti u prvobitno stanje, a to su istražna bušenja, istražni zasjeci, istražne jame i drugo. Na ovaj način se jasno može utvrditi poslije kojih istražnih radova teren treba vratiti u prvobitno stanje, a koji geološki istražni radovi ne izazivaju nikakve promjene na terenu. Ovim članom takođe je definisan pojam dubinskih bušotina. Na ovaj način prihvaćene su primjedbe date na javnim raspravama da se iz Nacrta brišu pojmovi invazivni i neinvazivni istražni radovi.

Član 2. Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt razlikuje se po tome što je uvažavanjem primjedbe Republičkog zavoda za geološka istraživanja izvršena dopuna člana 7. važećeg Zakona novim stavom 2, kojim se propisuje da karte iz stava 1. tačka 1) podtačka 2. (misli se na osnovne geološke karte) zajedno sa pratećim tumačima podliježu recenziji koju može vršiti stručno lice iz odgovarajuće specijalističke oblasti.

Član 3. Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt razlikuje se po tome što se prilikom izrade Prijedloga uočilo da je članom 11. za istraživanje geotermalnih resursa neophodno pribaviti ugovor o koncesiji, te je zbog toga izvršena izmjena u članu 11, koji Nacrtom nije bio obuhvaćen. S obzirom na to da geotermalni resursi predstavljaju skup obnovljivih geoloških resursa koji obuhvataju toplotnu energiju podzemne vode i stijenskih masa iz kojih je moguće izdvajanje toplotne energije, bez obzira na njenu temperaturu, kao i činjenicu da se istraživanje podzemnih voda vrši na osnovi rješenja kojim se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istraživanja, izvršeno je usklađivanje ovog člana na način da se za istraživanje

geotermalnih resursa neće tražiti koncesija, već će se isti kao i podzemne vode istraživati na osnovu rješenja kojim se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istraživanja.

Član 4. Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt zakona razlikuje se po tome što je uvažavanjem primjedbe Republičke uprave za inspeksijske poslove izvršena izmjena u članu 19. stav 1. Naime, u ovom stavu prema važećem Zakonu propisano je da prilikom izvođenja detaljnih geoloških istraživanja nosilac prava na istraživanje dužan je da angažuje stručni nadzor nad izvođenjem detaljnih geoloških istraživanja. Dosadašnja primjena ovog zakona pokazala je da važeći zakon nije imao pravni osnov da se od koncesionara koji vrše eksploataciju mineralnih sirovina, po osnovu ugovora o koncesiji, a imaju obavezu da vrše geološka istraživanja, radi preategorizacije rezervi mineralnih sirovina, traži da angažuju stručni nadzor. Angažovanje stručnog nadzora i u toku istraživanja koja se sprovode u toku eksploatacije je neophodno jer stručni nadzor podrazumijeva provjeru kvaliteta izvođenja istražnih radova, primjenu propisa, standarda i tehničkih normativa, provjeru da li se istražni radovi vrše prema projektu geoloških istraživanja, ovjeru dnevnika istražnih radova, kontrolu sprovođenja mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite životne sredine.

Član 5. Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt razlikuje se po tome što se ovim članom vrši izmjena u članu 33. st. 4. i 5. Nacrtom je ovo bilo definisano članom 2, a izmjena u stavu 4. člana 33. ostala je ista kao u Nacrtu. Kada je u pitanju stav 5, on se u odnosu na Nacrt zakona razlikuje po tome što je tačka 3) dopunjena time da podnosilac zahtjeva prilaže saglasnost koncesionara, ukoliko istražni prostor obuhvata prostor na kome drugo pravno lice vrši istraživanje po osnovu odobrenja za istraživanje ili posjeduje rješenje o zadržavanju prava na istražni prostor, Prema važećem Zakonu istraživanja uglja, ugljovodonika i ostalih prirodnih gasova, uljnih škriljaca, radioaktivnih ruda vrše se po osnovu ugovora o koncesiji, a istraživanja svih ostalih mineralnih sirovina vrše se po osnovu rješenja kojim se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istraživanja. Iz tog razloga bila je neophodna ova korekcija u ovoj tački kako bi se zaštitila već stečena prava pravnih lica koja su dobila odobrenje za istraživanje ili rješenje kojim se zadržava istražni prostor, na način da se istraživanje drugom pravnom licu unutar prostora na kome oni već posjeduju pravo da istražuju ne može vršiti bez njihove saglasnosti.

Nadalje, u ovom članu 33. Prijedlogom zakona dodat je novi stav 6. kojim je propisano da ukoliko se podnosi zahtjev za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja za potrebe istraživanja geotermalne energije i vodosnabdijevanja dubinskim bušenjem, uz zahtjev se prilaže i akt Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, kako je to propisano pravilnikom kojim se definišu projekti za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu. Prema Pravilniku o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima za odlučivanje o potrebi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu, koji je donesen na osnovu Zakona o zaštiti životne sredine, istraživanja ne spadaju u projekte za koje se uvijek sprovodi procjena uticaja. Članom 3. ovog pravilnika propisano je da Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju u pojedinačnim slučajevima odlučuje o potrebi sprovođenja procjene uticaja za projekte koji se odnose na dubinsko bušenje, i to posebno kad je riječ o geotermalnim bušenjima, bušenjima radi skladištenja nuklearnog materijala i bušenja s ciljem vodosnabdijevanja, sa izuzetkom bušenja radi ispitivanja stabilnosti tla. Iz tog razloga prijedlogom je definisano da ukoliko se podnosi zahtjev za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja za potrebe istraživanja geotermalne energije i vodosnabdijevanja dubinskim bušenjem, uz zahtjev se prilaže i akt Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, kako je to propisano pravilnikom kojim se definišu projekti za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu.

Na ovaj način, a uz uvažavanje važećih zakonskih propisa iz oblasti zaštite životne sredine i propisa koji se odnosi na jedinice lokalne samouprave, uvažene su primjedbe narodnih poslanika Spomenke Stevanović, Tomice Stojanovića, Đorđa Vučinića, Srđana Todorovića, Zagorke Grahovac, Nedeljka Glamočaka, Igora Žunića, Vukote Govedarice, Milanka Mihaljice i ostalih poslanika, ekoloških udruženja i građana koji su kroz javne rasprave skrenuli pažnju da nije dobro izbacivanje iz zakona mišljenja Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju i saglasnosti jedinice lokalne samouprave. Prijedlogom zakona je definisano da se navedeni akti traže u skladu sa propisima koji su gore navedeni.

U odnosu na Nacrt zakona iz Prijedloga je izbačen dio koji se odnosio na postupanje organa prilikom prijema zahtjeva. Ovaj dio brisan je na osnovu primjedbe Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo date u mišljenju na Nacrt, prilikom koje je konstatovano da je Nacrt prenormiran propisivanjem kako organ treba da postupi prilikom prijema zahtjeva, jer je isto već propisano propisima iz oblasti kancelarijskog poslovanja.

Član 6. Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt razlikuje se po tome što je uvažavanjem primjedbe prisutnih na javnoj raspravi koji su istakli da se prilikom odobravanja detaljnih geoloških istraživanja mora uključiti i jedinica lokalne samouprave, dodat novi član 33a. kojim je propisano da nakon prijema potpunog zahtjeva za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja, Ministarstvo je obavezno da od nadležnog organa za poslove prostornog uređenja jedinice lokalne samouprave, na čijoj se teritoriji nalazi predloženi istražni prostor, zatraži da u roku od sedam dana dostavi informaciju o stanju predloženog obuhvata u prostornoplanskoj dokumentaciji jedinice lokalne samouprave, važećoj u vrijeme prijema akta Ministarstva.

Član 7. Prijedloga zakona odnosi se na izmjenu u članu 34, koja je u Nacrtu bila definisana članom 3. Nacrta. Prijedlog se u odnosu na ovu izmjenu uopšte ne razlikuje u odnosu na Nacrt zakona.

Član 8. Prijedloga Zakona odnosi se na član 34a, koji je u bio definisan članom 4. Nacrta zakona. Kada je u pitanju ovaj član, on je u Prijedlogu u odnosu na Nacrt preformulisan iz razloga što su iz prijedloga izbačeni pojmovi invazivnih istražnih radova. Nosilac prava na istraživanje, kako je to sada definisano prijedlogom zakona, obavezan je da iz vlastitih sredstava rješava imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima će izvoditi projektovane istražne radove. Prema stavu 2. Prijedloga, nosilac prava na istraživanje može početi sa izvođenjem projektovanih istražnih radova samo na parcelama na kojima je riješio imovinsko-pravne odnose, odnosno dobio pismenu saglasnost vlasnika parcele. Stav 3. ovog člana preformulisan je na način da se imovinsko-pravni odnosi na parcelama koje su u svojinu fizičkih lica rješavaju između vlasnika parcele i nosioca prava na istraživanje u skladu sa propisom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Član 9. Prijedloga zakona odnosi se na izmjenu u članu 35. važećeg Zakona koja je u Nacrtu bila definisana članom 5. Prijedlogom su na jasniji način definisane situacije u kojima nadležni organ može odbiti zahtjev kojim se traži odobrenje za istraživanje. S obzirom na to da je novim članom 33a. definisano da je Ministarstvo od jedinice lokalne samouprave dužno zatražiti informaciju o stanju predloženog obuhvata u prostornoplanskoj dokumentaciji jedinice lokalne samouprave važećoj u vrijeme prijema akta Ministarstva kojim se to traži, u član 35. dodata je nova tačka 3) prema kojoj Ministarstvo može odbiti zahtjev za izvođenje detaljnih geoloških istraživanja ukoliko utvrdi da prema prostornoplanskoj dokumentaciji postoje ograničenja za detaljna geološka istraživanja.

Na ovaj način uvažena je primjedba narodnog poslanika Tomice Stojanovića, koji je istakao da su predložene izmjene u članu 35. nejasne, te su stoga prijedlogom zakona izmjene u ovom članu jasnije definisane.

Član 10. Prijedloga odnosi se na izmjene u članu 36, a koje su u Nacrtu bile definisane članom 6. Naime, izmjena u članu 36. stav 1. Prijedloga nije se mijenjala u odnosu na Nacrt. Kada su u pitanju nove t. 10), 11) i 12), a koje su Nacrtom bile dodate u član 36. stav 1. poslije tačke 9), Prijedlogom je tačka 10) usklađena na način da je nosilac prava na istraživanje obavezan da prije izvođenja istražnih radova riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima je projektovano izvođenje istražnih radova. Ovdje je brisan dio koji se odnosio na parcele na kojima je projektovano izvođenje invazivnih istražnih radova. S obzirom na to da je ovaj pojam brisan, propisano je da se to odnosi na sve parcele na kojima je projektovano izvođenje istražnih radova. Kada je u pitanju tačka 11) Nacrtom je bila definisana obaveza nosioca prava na istraživanje da dostavi kopiju katastarskog plana sa ucrtanim katastarskim parcelama na kojima se izvode invazivni geološki istražni radovi, najkasnije do početka istraživanja. Da bi se vlasnici parcela dodatno zaštitili, Prijedlogom je propisana obaveza nosioca prava na istraživanje da nadležnom geološkom inspektoru dostavi kopiju katastarskog plana, sa ucrtanim parcelama na kojima će se izvoditi projektovani istražni radovi. Tačka 12) koja je bila definisana Nacrtom brisana jer je članom 33a. definisano da Ministarstvo nakon prijema potpunog zahtjeva od jedinice lokalne samouprave traži informaciju o stanju predloženog obuhvata u prostornoplanskoj dokumentaciji.

Ovdje je uvažena primjedba narodnog poslanika Tomice Stojanovića, te je iz ovog člana brisana odredba kojom je u Nacrtu bilo propisano da se nosilac prava na istraživanje kod jedinice lokalne samouprave informiše o eventualnim ograničenjima za geološka istraživanja. Ova odredba je brisana jer je Prijedlogom definisano da Ministarstvo, po prijemu potpunog zahtjeva kojim se traži odobravanje detaljnih istraživanja, od jedinice lokalne samouprave zatraži informaciju o stanju predloženog obuhvata u prostornoplanskoj dokumentaciji, koja je važeća u vrijeme prijema akta Ministarstva.

Član 11. Prijedloga odnosi se na izmjenu u članu 37, prema kojoj je u ovaj član dodat novi stav 3. Ova izmjena Nacrtom je bila definisana u članu 7. i Prijedlogom se nije mijenjala u odnosu na Nacrt.

Član 12. Prijedloga odnosi se na izmjenu u članu 38, a u odnosu na Nacrt u Prijedlogu je stav 4. preformulisana na način da je Ministarstvo dužno da zahtjev za produženje istražnog roka riješi u roku od 60 dana, odnosno najkasnije do isteka istražnog roka čije se produženje traži. St. 5. i 6. su spojeni u jedan stav, koji glasi da se produženje istražnog roka odobrava rješenjem koje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 13. Prijedloga odnosi se na izmjene u članu 39. Ove izmjene Nacrtom su bile definisane u članu 9. i Prijedlogom se nisu mijenjale u odnosu na Nacrt.

Član 14. Prijedloga odnosi se na novi član 39a, koji je Nacrtom bio definisan u članu 10. Ovaj član Prijedlogom zakona se nije mijenjao u odnosu na Nacrt.

Član 15. odnosi se član 40. važećeg Zakona. Nacrtom je ovaj član u potpunosti izmijenjen na način da je istim propisano da se za potrebe ispitivanja kvaliteta i hemijsko-tehnoloških svojstava mineralne sirovine u toku istraživanja može uzeti do 10.000 m³ mineralne sirovine. Nacrtom je detaljno bio razrađen postupak u tom slučaju. Na skupštinskoj raspravi i javnim raspravama na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima istaknuto je da su ove količine velike, te da može doći do zloupotreba. Uvažavajući istaknute primjedbe, Prijedlogom su u stavu 1. jasno definisane količine mineralne sirovine koje se mogu uzeti u toku istraživanja za potrebe kvaliteta i hemijsko-tehnoloških svojstava mineralne sirovine, zavisno od vrste mineralne sirovine koja se istražuje. Odlučeno je da se u Prijedlog zakona vrata svi ostali stavovi iz člana 40. važećeg zakona, te da se doda jedan novi stav 9. kojim se propisuje da se količine mineralne sirovine uzete u svrhu tehnoloških ispitivanja u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja ne mogu prodati niti na drugi način otuđiti. Na ovaj način su uvažene primjedbe narodnih poslanika Spomenke Stevanović, Igora Žunića, Srđana Todorovića, Đorđa Vučinića,

Mirsada Duratovića, Zagorke Grahovac, Milana Petrovića, Milanka Mihaljice i drugih narodnih poslanika i učesnika javnih rasprava koji su istakli da su količine definisane Nacrtom suviše velike.

Član 16. odnosi se na član 42a. koji je Nacrtom zakona bio definisan u članu 12. U odnosu na Nacrt ovaj član je usklađen sa odredbama važećeg zakona jer je dodatnim čitanjem utvrđeno da pojedine tačke odstupaju od odredaba važećeg Zakona, i to u tački 3) prema Nacrtu bilo je predviđeno da nosilac prava na istraživanje početak istraživanja prijavljuje Ministarstvu. Članom 45. stav 1. važećeg Zakona propisano je da je nosilac prava na istraživanje dužan prijaviti početak istražnih radova Inspektoratu i nadležnom organu jedinice lokalne samouprave. Nadalje, tačkom 6) u Nacrtu bilo je definisano da je nosilac prava na istraživanje obavezan da vrati u prvobitno stanje zemljište na kome je izvršeno istraživanje. Prijedlogom je ova tačka korigovana u skladu sa članom 59. stav 1. važećeg Zakona, kojim je propisano da je nakon završetka i trajnog obustavljanja istražnih radova nosilac prava na istraživanje ili investitor, ukoliko se radi o izgradnji građevinskih objekata, dužan da na mjestu na kome su vršena istraživanja sprovede sve mjere obezbjeđenja kojima se isključuje mogućnost nastupanja opasnosti za ljude, imovinu i životnu sredinu, a zemljište oštećeno istraživanjima osposobi za korišćenje. Takođe, tačkom 8) koja je bila definisana u Nacrtu predviđena je obaveza nosioca prava na istraživanje da plaća naknadu za detaljna geološka istraživanja u propisanom roku. Prijedlogom je ova tačka usklađena sa članom 42. stav 1. važećeg Zakona kojim je propisano da je nosilac prava na istraživanje dužan da plati naknadu za detaljna geološka istraživanja mineralne sirovine u iznosu od 2% od vrijednosti projektovanih istražnih radova, najkasnije u roku od 30 dana od dana dobijanja odobrenja za istraživanje.

Član 17. Prijedloga odnosi se na član 43a, koji je Nacrtom bio definisan u članu 12. Prijedlogom zakona je izvršena izmjena u tački 2) ovog člana, kako bi se obezbijedila dodatna zaštita, te je stoga u odnosu na Nacrt tačkom 2) predviđeno da će rješenje kojim je odobreno detaljno geološko istraživanje prestati da važi i kada nadležni geološki inspektor zabrani izvođenje detaljnih geoloških istraživanja ili ako naloži obustavu radova, jer nosilac prava na istraživanje nije otklonio uočene nepravilnosti u ostavljenom roku. U stavu 3. ovog člana umjesto upućujuće odredbe na stav 1. jasno je propisano da je rješenje o prestanku važenja rješenja kojim je odobreno detaljno geološko istraživanje konačno i da se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

Član 18. Prijedloga odnosi se na član 48a, koji je u Nacrt bio definisan članom 14. U odnosu na Nacrt, u Prijedlogu je izvršena korekcija u stavu 3. na način da je jasno razdvojen rok za zadržavanje prava na istražni prostor kad su u pitanju metalne mineralne sirovine, gdje je zbog složenosti istraživanja taj rok ostavljen dvije godine kako je bilo i predviđeno Nacrtom, dok je na osnovu primjedbe Vladimira Malbašića, profesora Rudarskog fakulteta, ocijenjeno da za nemetalne mineralne sirovine, sirovine za industrijsku preradu i za dobijanje građevinskog materijala, svih vrsta soli i sonih voda, te podzemnih voda, čiji je proces istraživanja jednostavan, taj rok bude do tri mjeseca.

Član 19. Prijedloga odnosi se na izmjenu u članu 49. Ove izmjene Nacrtom su bile definisane u članu 15. i Prijedlogom se nisu mijenjale u odnosu na Nacrt.

Član 20. Prijedloga - Nacrtom je ovaj član bio obrađen u članu 16. U odnosu na Nacrt, ovaj član je Prijedlogom izmijenjen na način da se iz stava 2. brišu riječi koje su Nacrtom dodate u stavu 2, te se dodaje novi stav 3. kojim je propisano da ukoliko se nosiocu prava na istraživanje odobri zadržavanje istražnog prostora kako bi se, između ostalog, u tom periodu završila izrada elaborata, revizija elaborata obavezno se mora okončati prije isteka roka određenog rješenjem iz člana 48a. stav 3. ovog zakona. Ovo se jasno moralo definisati zbog odredbe propisane članom 58. stav 2. važećeg Zakona o geološkim istraživanjima.

Član 21. Prijedloga odnosi se na izmjene u članu 58. stav 1. važećeg Zakona. Ove izmjene Nacrtom su bile definisane u članu 17. i Prijedlogom se nisu mijenjale u odnosu na Nacrt.

Član 22. Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt razlikuje se po tome što je uvažavanjem primjedbe Republičke uprave za inspekcijske poslove izvršena dopuna člana 71. važećeg Zakona dodavanjem još jedne tačke, prema kojoj u vršenju inspekcijskog nadzora nadležni geološki inspektor, osim opštih ovlašćenja utvrđenih propisom kojim se uređuje rad inspekcija, ima pravo i dužnost da provjerava da li se istražni radovi izvode u skladu sa projektom dokumentacijom.

Član 23. Prijedloga zakona u odnosu na Nacrt razlikuje se po tome što je uvažavanjem primjedbe Republičke uprave za inspekcijske poslove izvršena dopuna člana 72. važećeg Zakona dodavanjem još dvije tačke, prema kojima u vršenju inspekcijskog nadzora nadležni geološki inspektor, osim opštih ovlašćenja utvrđenih propisom kojim se uređuje rad inspekcija, ima pravo i dužnost da zabrani obavljanje djelatnosti ukoliko utvrdi da pravno lice koje posjeduje licencu ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i zabrani istraživanja, ukoliko je nosilac prava na istraživanje otpočeo istraživanja na parcelama na kojima nije riješio imovinsko-pravne odnose.

Član 24. Prijedloga odnosi se na izmjene u članu 74. Ove izmjene Nacrtom su definisane u članu 18. Ovaj član je usklađen je sa odredbama Prijedloga zakona. S obzirom na izmjene koje je trebalo ugraditi u ovaj član, nomotehničko uređenje je zahtijevalo izmjenu cijelog člana.

Član 25. Prijedloga odnosi se na izmjene u članu 75. važećeg Zakona na osnovu primjedaba Republičke uprave za inspekcijske poslove. Ovaj član se Nacrtom nije mijenjao. Republička uprava za inspekcijske poslove kroz javne rasprave uputila je primjedbe prema kojima se u predloženi navedeni član 75. trebaju dodati dvije tačke kojima se propisuje da će se novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniti za prekršaj pravno lice ako ne izrađuje geološke planove i geološke karte eksploatacionog polja i ako ne vodi knjigu evidencije rezervi mineralne sirovine i ne dostavlja je Ministarstvu u propisanom roku. S obzirom na to da su važećim Zakonom utvrđene ove obaveze, ocijenjeno je da su opravdane navedene primjedbe, te da ih treba uvažiti i dopuniti navedeni član.

Član 26. Prijedloga odnosi se na stupanje na snagu ovog zakona. Nacrtom je ta odredba bila obrađena u članu 19. i Prijedlogom se nije mijenjala.

Primjedbe i sugestije koje predlagač ovog zakona nije usvojio i nisu ugrađene u tekst Prijedloga zakona su sljedeće:

- nije uvažena primjedba da se za sve vrste istraživanja traži da podnosilac zahtjeva pribavlja mišljenje nadležnog organa o potrebi sprovođenja procjene uticaja jer su Pravilnikom o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima za odlučivanje o potrebi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/12) jasno definisana istraživanja za koja Ministarstvo procjenjuje da li će se sprovođiti procjena uticaja;

- primjedba koja se odnosila na član kojim se mijenja član 37. stav 3. da rješenje počinje da važi od dana pravosnažnosti rješenja nije uvažena iz razloga što je prijedlogom Zakona definisano da nosilac prava na istraživanje može početi sa izvođenjem projektovanih istražnih radova tek nakon što riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima su projektovani istražni radovi. Rješenje kojim se odobrava detaljno geološko istraživanje sadrži uputstvo o pravnom sredstvu kao obavezan element rješenja, a kako je to definisano Zakonom o opštem upravnom postupku. Imajući u vidu naprijed navedeno i činjenicu da nosilac prava na istraživanje ne može otpočeti sa radovima bez saglasnosti vlasnika parcele, bespredmetno je definisati ovakvu odredbu;

- primjedba na član kojim se mijenja član 38. da protesti ne treba da spadaju u nepredviđene okolnosti nije uvažena, jer se ovom odredbom zakona ne ograničava pravo građana da koriste slobodu okupljanja. Naime, pravo da zahtijeva produženje istražnog roka kako je to definisano važećim Zakonom nosilac prava na istraživanje ima ukoliko je izveo više od 75% projektovanih radova, a nakon toga se dese nepredviđene okolnosti zbog kojih nije mogao okončati započeta istraživanja. Ukoliko se utvrdi da je zahtjev za produženje istražnog roka opravdan, nosiocu prava na istraživanje će se odobriti produženje istražnog roka za period trajanja nepredviđenih okolnosti;

- nije uvažena primjedba da se u postupak rješavanja imovinsko-pravnih odnosa kroz ovaj zakon uvrsti obavezno učešće notara, jer se ovim zakonom ne mogu propisivati nadležnosti notara. Članom 68. Zakona o notarima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 86/04, 2/05, 74/05, 76/05, 91/06, 37/07, 74/07 - Odluka Ustavnog suda, 50/10, 78/11, 20/14, 68/17, 113/18 - Odluka Ustavnog suda i 82/19) propisani su pravni poslovi za koje je obavezna notarska obrada, među kojima su i pravni poslovi čiji je predmet prenos ili sticanje vlasništva ili drugih stvarnih prava na nekretninama. Članom 64. stav 2. predmetnog zakona propisano je da notar može obavljati poslove koji su mu prema ovom zakonu dopušteni. Imajući u vidu naprijed navedeno i činjenicu da je Zakonom o notarima propisana obavezna notarska obrada ugovora o prenosu ili sticanju vlasništva ili drugih stvarnih prava na nekretninama, bespotrebno je ovim zakonom propisivati takvu obavezu. Prijedlogom Zakona predviđena je obaveza nosioca prava na istraživanje da riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima su projektovani istražni radovi prije nego otpočne sa istraživanjem. Način na koji će vlasnik parcele i nosilac prava na istraživanje riješiti imovinsko-pravne odnose (ugovor o kupoprodaji, ugovor o zakupu, saglasnost za izvođenje radova bez naknade) stvar je dogovora vlasnika parcele i nosioca prava na istraživanje. Prijedlogom Zakona definisana je obaveza nosioca prava na istraživanje da prije nego što otpočne sa izvođenjem projektovanih istražnih radova riješi imovinsko-pravne odnose sa vlasnicima parcela na kojima će se izvoditi istraživanja. Ukoliko nosilac prava na istraživanje otpočne istraživanje na parcelama na kojima nije riješio imovinsko-pravne odnose bez saglasnosti vlasnika parcele, vlasnik parcele ima mogućnost da se obrati nadležnom geološkom inspektor, koji će izvršiti inspekcijsku kontrolu i utvrditi da li je nosilac prava na istraživanje otpočeo izvođenje istražnih radova bez saglasnosti vlasnika. Ukoliko se to potvrdi, Prijedlogom zakona je u članu 72. propisano ovlašćenje inspektora da zabrani dalje izvođenje radova. Rješenje kojim je zabranjeno dalje izvođenje geoloških istraživanja nadležni inspektor je u skladu sa članom 73. Zakona o geološkim istraživanjima dužan dostaviti Ministarstvu energetike i rudarstva. Članom 43a. zakona propisano je da će rješenje kojim je odobreno detaljno geološko istraživanje prestati da važi kada nadležni inspektor naloži obustavu radova ili zabrani izvođenje detaljnih geoloških istraživanja.

VII PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Uvidom u Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima i Obrazac 1. procjene uticaja zakona, Ministarstvo privrede i preduzetništva, u Mišljenju broj: 18.06-020-912/24 od 1. aprila 2024. godine konstatuje da je obrađivač sproveo sljedeće metodološke korake procjene uticaja propisa:

Prijedlog je planiran Programom rada Vlade Republike Srpske i Narodne skupštine Republike Srpske za 2024. godinu.

U vezi s problemom koji se želi riješiti, obrađivač je naveo da je kroz primjenu Zakona o geološkim istraživanjima uočeno da su pojedine odredbe nedovoljno definisane,

neprecizne i neusklađene s odredbama drugih propisa. Takođe, uočena je potreba da se pojedine oblasti dodatno i drugačije regulišu. Neusklađenost s drugim propisima (propisi iz oblasti zaštite životne sredine, koncesija, propisi kojima se reguliše nadležnost jedinice lokalne samouprave) i potreba drugačijeg regulisanja uočena je u proceduri odobravanja detaljnih geoloških istraživanja. Takođe, uočena je potreba da se dodatno reguliše mogućnost proširenja istražnog prostora i produženje istražnog roka za detaljna geološka istraživanja, kao i da se drugačije reguliše i propiše veća količina mineralne sirovine koja se može uzeti u toku istraživanja. Osim toga, propust u važećem zakonu odnosi se i na nedovoljna ovlašćenja geološke inspekcije.

U vezi s ciljevima, obrađivač je naveo da je cilj donošenja zakona podsticanje privrednog razvoja Republike Srpske stvaranjem stimulativnog pravnog okvira za ulaganja u oblast geoloških istraživanja, uz poštovanje propisa koji se odnose na zaštitu životne sredine.

Kod utvrđivanja opcija za postizanje ciljeva i njihove analize, utvrđeno je da se cilj može postići jedino donošenjem predmetnog zakona.

U vezi s uticajem na javne budžete, utvrđeno je da Prijedlog može imati pozitivan uticaj na republički budžet i budžete jedinica lokalne samouprave po osnovu uplate naknade za korišćenje mineralne sirovine u skladu s propisima kojima se uređuje uplata naknada za korišćenje mineralne sirovine, kao i po osnovu republičke administrativne takse za izdavanje rješenja kojim se odobrava rok za zadržavanje prava na istražni prostor.

U vezi s uticajem na poslovanje, utvrđeno je da je Prijedlogom detaljnije propisan postupak proširenja istražnog prostora, mogućnost i postupak produžavanja istražnog roka, mogućnost i uslovi zadržavanja prava na istražni prostor, kao i dužnosti nosioca prava na istraživanje, čime se stvara veća pravna sigurnost. Prijedlogom je propisana veća količina mineralne sirovine koja se može uzeti u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja, jer da bi se dobili pouzdani rezultati o svojstvima i kvalitetu mineralne sirovine, mineralnu sirovinu je potrebno ispitati i obraditi na način da se od nje može dobiti gotov proizvod. Navedene izmjene i dopune zakona mogu imati pozitivan uticaj na privredne subjekte koji se bave geološkim istraživanjima. Međutim, za postupak zadržavanja prava na istražni prostor, kao i za uzimanje veće količine mineralne sirovine u svrhu tehnološkog ispitivanja, nosilac prava na istraživanje je dužan platiti propisanu republičku administrativnu taksu, odnosno naknadu za količine mineralne sirovine u skladu s propisima o naknadama za korišćenje mineralnih sirovina.

Prijedlogom zakona izmijenjena je formalnost – rješenje kojim se odobrava izvođenje istražnih radova po projektu detaljnih geoloških istraživanja u pogledu procedure i zahtijevanih dokumenata. Podnosilac zahtjeva nije obavezan priložiti dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima na parcelama na kojima će se izvoditi projektovani istražni radovi niti kopiju katastarskog plana, ali je obavezan da riješi imovinsko-pravne odnose iz vlastitih sredstava prije izvođenja radova, dok je kopiju katastarskog plana obavezan dostaviti nadležnom geološkom inspektoru prije početka radova. Podnosilac zahtjeva nije obavezan priložiti saglasnost jedinice lokalne samouprave, već je Ministarstvo energetike i rudarstva dužno od jedinice lokalne samouprave zatražiti informaciju o stanju predloženog obuhvata u važećoj prostornoplanskoj dokumentaciji. Radi usklađivanja s propisima kojima se definišu projekti za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu, podnosilac zahtjeva nije obavezan priložiti mišljenje nadležnog organa o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, izuzev ako podnosi zahtjev za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja za potrebe istraživanja geotermalne energije i vodosnabdijevanja dubinskim bušenjem. Prijedlogom zakona propisana je i nova formalnost – rješenje kojim se odobrava zadržavanje prava na istražni prostor. Zadržavanje prava na istražni prostor odobrava se nosiocu prava na istraživanje kako bi u odobrenom roku vršio izučavanja i analize i završio izradu elaborata o rezervama. Ukoliko je vršeno istraživanje metalčnih mineralnih sirovina, odobrava se rok u

trajanju od dvije godine, odnosno do tri mjeseca ukoliko je vršeno istraživanje nemetaličnih mineralnih sirovina, sirovina za industrijsku preradu i za dobijanje građevinskog materijala, svih vrsta soli i sonih voda, te podzemnih voda i tehnogenih mineralnih sirovina.

U vezi sa socijalnim uticajem, obrađivač je naveo da Prijedlog može imati pozitivan uticaj na otvaranje novih radnih mjesta u subjektima koji se bave geološkim istraživanjima.

U vezi s uticajem na životnu sredinu, obrađivač je naveo da Prijedlog ima pozitivan uticaj na životnu sredinu, jer se detaljna geološka istraživanja mogu odobriti samo u skladu s ovim zakonom, propisima kojima se uređuje zaštita prirode i drugim propisima.

U pogledu ostalih metodoloških koraka procjene uticaja propisa, obrađivač je naveo da je o Nacrtu ovog zakona održana javna rasprava, nakon koje su prihvaćeni pojedini prijedlozi, te se tekst Prijedloga zakona razlikuje od teksta Nacrta zakona. Na tekst Prijedloga pribavljena su mišljenja relevantnih organa.

Kada je u pitanju sprovođenje propisa, obrađivač je naveo da upravni nadzor nad primjenom zakona vrši Ministarstvo energetike i rudarstva, dok inspekcijski nadzor vrši Republička uprava za inspekcijske poslove putem nadležnog inspektora.

Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač, prilikom sprovođenja procjene uticaja propisa, postupio u skladu s Odlukom o procjeni uticaja propisa.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srpske.

ZAKON O GEOLOŠKIM ISTRAŽIVANJIMA
(Tekst predloženih izmjena i dopuna ugrađen u osnovni tekst Zakona)

Član 4.

Pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) geološki resursi su prirodni resursi koji obuhvataju prostor sa svojim geološkim, ambijentalnim i drugim karakteristikama, mineralne resurse, resurse podzemnih voda i geotermalne resurse,

2) mineralni resursi su koncentracija ili pojava materijala od suštinskog ekonomskog značaja, u ili na zemljinoj kori, u takvom obliku, kvalitetu i količini da postoje mogućnosti za eksploataciju,

3) resursi podzemnih voda su obnovljivi geološki resursi koji obuhvataju sve vrste slobodnih podzemnih voda (pitke, tehničke, mineralne, termalne i termomineralne vode), bez obzira na njihov kvalitet i temperaturu,

4) geotermalni resursi predstavljaju skup obnovljivih geoloških resursa koji obuhvata toplotnu energiju podzemne vode i stijenskih masa iz kojih je moguće izdvajanje toplotne energije, bez obzira na njihovu temperaturu,

5) tehnogeni mineralni resursi predstavljaju dio mineralnih resursa nastalih u procesu eksploatacije, pripreme i prerade primarnih mineralnih sirovina, kao i sekundarnih koncentracija koje se nalaze u odlagalištima, pepelištima i dr.,

6) mineralne sirovine su koncentracije mineralnih materija, organskog i neorganskog porijekla, koje se pri određenom stepenu razvoja tehnike i tehnologije mogu ekonomično koristiti, bilo u prirodnom stanju ili nakon odgovarajuće prerade i obuhvataju sve vrste uglja i uljnih škriljaca, ugljovodonike u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostale prirodne gasove, radioaktivne mineralne sirovine, metalne mineralne sirovine, uključujući plemenite i rijetke metale, nemetalne mineralne sirovine, uključujući i sirovine za dobijanje građevinskog materijala, drago i poludrago kamenje, sve vrste soli i sonih voda, podzemne vode, tehnogene i sekundarne mineralne sirovine,

7) rezerve mineralnih sirovina su dio mineralnih resursa koje se javljaju u takvom obliku, sa takvim kvalitetom i u takvoj količini, za koje je dokazana tehnička izvodljivost, ekonomska isplativost i ekološka prihvatljivost njihove eksploatacije,

8) klasifikacija rezervi mineralnih sirovina je razvrstavanje rezervi mineralnih sirovina u odgovarajuće klase, zavisno od stepena njihove geološke istraženosti i proučenosti, procjene mogućnosti i izvodljivosti eksploatacije i nivoa njene rentabilnosti,

9) geološki istražni radovi su sve vrste terenskih geoloških istraživanja i laboratorijskih ispitivanja koja se izvode s ciljem pronalaženja i istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa i rezervi mineralnih sirovina i podzemnih voda, geotermalne energije, kao i istraživanja geološke sredine,

10) zaštita životne sredine sa aspekta geoloških istraživanja je zaštita i prezentacija prirodnih vrijednosti (geoloških i geomorfoloških pojava i odlika istorijskog razvoja zemljine kore, kao i reprezentativnih pojavnih oblika i drugih fenomena iz kategorije geonasljeđa), zaštita od štetnih prirodnih procesa (zemljotresa, klizišta, erozije, bujica i poplava) i od antropogenih narušavanja životne sredine (zagađivanje tla pri istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina, zagađivanje podzemnih i površinskih voda, vještačko narušavanje stabilnosti tla i stijena, zagađivanje vazduha radovima u stijenama i tlu, ugrožavanje zaštićenih kulturno-istorijskih i prirodnih dobara i drugo),

11) nosilac prava na istraživanje je pravno lice kome je izdato odobrenje za izvođenje

detaljnih geoloških istraživanja,

12) koncesionar je pravno lice koje vrši eksploataciju i istraživanje mineralnih sirovina na osnovu ugovora o koncesiji, zaključenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak dodjele koncesije, a unutar odobrenog eksploatacionog polja,

13) dubinske bušotine su sve bušotine dubine preko 1.000 m,

14) terenski geološki istražni radovi podrazumijevaju sve vrste geoloških kartiranja terena i istražne radove za koje je poslije izvođenja neophodno teren vratiti u prvobitno stanje, a to su istražna bušenja, istražni zasjeci, istražne jame i drugo,

15) istražni prostor je prostor unutar koga se izvode geološka istraživanja propisana ovim zakonom i omeđen je koordinatama graničnih prelomnih tačaka.

Član 7.

(1) Osnovna geološka istraživanja su istraživanja koja se vrše s ciljem:

1) dobijanja osnovnih geoloških podataka o sastavu, građi i razvoju zemljine kore, uključujući:

1. mineraloška, petrološka, sedimentološka, paleontološka, stratigrafska, strukturno-tektonska, geomorfološka, geohemijska, geofizička, mineragenetska (metalogenetska), geokološka, hidrogeološka, geotermalna, inženjerskogeološka, geotehnička i druga geološka istraživanja, ispitivanja i proučavanja,

2. izradu svih vrsta geoloških karata: osnovnih (razmjere 1 : 100.000 do 1 : 10.000), geoloških, hidrogeoloških i inženjerskogeoloških i preglednih (razmjere sitnije od 1 : 100.000), kao i tematskih: litoloških i formacijskih, strukturno-tektonskih, geomorfoloških, seizmotektonskih, geohemijskih, geofizičkih, geotermalnih, mineragenetskih, metalogenetskih, geokoloških, geološko-ekonomskih i drugih,

2) utvrđivanja potencijalnih područja u pogledu pronalaženja različitih vrsta mineralnih sirovina do stepena istraženosti C_1 i C_2 kategorije,

3) utvrđivanja stanja i svojstva stijena i tla za potrebe izrade dokumenata prostornog uređenja, u svrhu planiranja namjene prostora u zavisnosti od pogodnosti terena, uspostavljanje i vođenje katastra klizišta, karata sklonosti terena na pojave nestabilnosti, kao i zaštite terena od klizišta, erozije, poplava, zemljotresa, režima podzemnih voda i drugih prirodnih nepogoda,

4) zaštite i unapređenja životne sredine, u skladu sa načelom održivog razvoja.

(2) Karte iz stava 1. tačka 1) podtačka 2. ovog člana, zajedno sa pratećim tumačima, podliježu recenziji koju može vršiti stručno lice iz odgovarajuće specijalističke oblasti.

(3) Osnovna geološka istraživanja su poslovi od opšteg interesa za Republiku i finansiraju se iz budžeta Republike i drugih izvora.

(4) Ministar donosi pravilnik o načinu uspostavljanja i vođenja katastra klizišta.

(5) Direktor Republičkog zavoda za geološka istraživanja, uz saglasnost ministra energetike i rudarstva (u daljem tekstu: ministar), donosi uputstva za izradu osnovne geološke karte razmjere 1 : 50.000, inženjerskogeološke karte razmjere 1 : 100.000 i hidrogeološke karte razmjere 1 : 100.000.

(6) Rezultati osnovnih geoloških istraživanja su podloga za projektovanje detaljnih geoloških istraživanja.

Član 11.

(1) Osnovna geološka istraživanja vrše se prema programu osnovnih geoloških istraživanja.

(2) Detaljna geološka istraživanja svih vrsta ugljeva, ugljovodonika i ostalih prirodnih gasova, uljnih škriljaca i **radioaktivnih ruda** izvode se na osnovu koncesije, koja se dodjeljuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast koncesija, i projekta detaljnih geoloških istraživanja, dok se sve ostale vrste detaljnih geoloških istraživanja izvode prema projektu detaljnih geoloških istraživanja.

(3) Geološka istraživanja u toku eksploatacije mineralnih sirovina izvode se prema projektu detaljnih geoloških istraživanja.

Član 19.

(1) Prilikom izvođenja detaljnih geoloških istraživanja nosilac prava na istraživanje i koncesionar dužni su da angažuju stručni nadzor nad izvođenjem detaljnih geoloških istraživanja.

(2) Stručni nadzor može da vrši pravno lice koje posjeduje licencu propisanu članom 13. ili članom 14. ovog zakona.

(3) Stručni nadzor obuhvata provjeru kvaliteta izvođenja istražnih radova, primjenu propisa, standarda i tehničkih normativa, provjeru da li se istražni radovi vrše prema projektu geoloških istraživanja, ovjeru dnevnika istražnih radova, kontrolu sprovođenja mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite životne sredine.

(4) Pravno lice koje izvodi detaljna geološka istraživanja na odobrenom istražnom prostoru, na tom prostoru ne može vršiti i stručni nadzor.

(5) Pravno lice koje vrši stručni nadzor nad detaljnim geološkim istraživanjima dužno je izvještavati investitora o svim nedostacima koje utvrdi u toku vršenja stručnog nadzora.

(6) U slučaju iz stava 3. ovog člana, kada se stručni nadzor odnosi na detaljna geološka istraživanja mineralnih sirovina, pravno lice izvještava i Ministarstvo.

(7) Nakon izvršenog stručnog nadzora, pravno lice dužno je sačiniti izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru, koji čini sastavni dio dnevnika istraživanja.

Član 33.

(1) Projekat detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina odobrava Ministarstvo.

(2) Rješenje kojim se odobrava izvođenje istražnih radova po projektu detaljnih geoloških istraživanja (u daljem tekstu: odobrenje za istraživanje) donosi Ministarstvo na osnovu podnesenog zahtjeva.

(3) Zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje može podnijeti privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, osnovano u skladu sa propisima Republike.

(4) Zahtjev iz stava 3. ovog člana obavezno sadrži: podatke o podnosiocu zahtjeva, vrstu i cilj istraživanja, lokalitet na kom se izvode istraživanja, uz obavezno navođenje koordinata predloženog istražnog prostora unutar kojih se izvode istražni radovi, visinu sredstava koja se planiraju investirati u istraživanje, vrijeme početka i završetka istražnih radova i podatke o pravnom licu koje izvodi istražne radove.

(5) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje podnosilac zahtjeva prilaže:

1) četiri primjerka projekta detaljnih geoloških istraživanja, sa završnim izvještajem o izvršenoj reviziji i revizionom klauzulom,

2) četiri primjerka situacione karte, odnosno plan terena u razmjeri ne manjoj od 1 : 25.000, sa ucrtanim granicama istražnog prostora,

3) saglasnost koncesionara ukoliko istražni prostor obuhvata prostor na kome drugo pravno lice vrši istraživanje ili eksploataciju mineralne sirovine, po osnovu

ugovora o koncesiji, odnosno nosioca prava na istraživanje ukoliko istražni prostor obuhvata prostor na kome drugo pravno lice vrši istraživanje po osnovu odobrenja za istraživanje ili posjeduje rješenje o zadržavanju prava na istražni prostor,

4) dokaz o plaćenju naknadi za korišćenje podataka osnovnih geoloških istraživanja utvrđenoj ovim zakonom ili dokaz o pravu korišćenja podataka i rezultata istraživanja kojima raspolaže drugo pravno lice, ukoliko su oni korišćeni kao podloga za izradu projekta detaljnih geoloških istraživanja,

5) dokaz o uplati republičke administrativne takse.

(6) Ukoliko se podnosi zahtjev za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja za potrebe istraživanja geotermalne energije i vodosnabdijevanja dubinskim bušenjem, uz zahtjev se prilaže i akt Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju o potrebi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa propisom kojim se definišu projekti za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu.

Član 33a.

Nakon prijema potpunog zahtjeva za odobravanje detaljnih geoloških istraživanja, Ministarstvo je obavezno da od nadležnog organa za poslove prostornog uređenja jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi predloženi istražni prostor zatraži da, u roku od sedam dana od dana prijema akta Ministarstva, dostavi informaciju o stanju predloženog obuhvata u prostornoplanskoj dokumentaciji jedinice lokalne samouprave, a koja je bila na snazi u vrijeme prijema akta Ministarstva.

Član 34.

Ako su zahtjev za odobravanje istraživanja iste mineralne sirovine na istom istražnom prostoru podnijela dva ili više pravnih lica, prioritet u dobijanju odobrenja ima pravno lice koje je prvo podnijelo potpun zahtjev u skladu sa članom 33. ovog zakona.

Član 34a.

(1) Nosioc prava na istraživanje obavezan je da iz vlastitih sredstava riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima će izvoditi projektovane istražne radove.

(2) Nosioc prava na istraživanje može da otpočne sa izvođenjem projektovanih istražnih radova isključivo na parcelama na kojima je riješio imovinsko-pravne odnose, odnosno dobio pismenu saglasnost vlasnika parcele.

(3) Imovinsko-pravni odnosi na parcelama koje su u svojini fizičkih lica rješavaju se između vlasnika parcele i nosioca prava na istraživanje u skladu sa propisom kojim se uređuju stvarna prava i obligacioni odnosi.

Član 35.

Ministarstvo odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje ako:

1) utvrdi da je prostor na kom se traži istraživanje već odobren drugom pravnom licu ili drugo pravno lice posjeduje rješenje kojim mu je odobreno zadržavanje prava na istražni prostor, a podnosilac zahtjeva nije zaključio sporazum kojim se uređuje način izvođenja radova sa imaocima navedenih prava,

2) utvrdi da je nosilac prava na istraživanje kome je već odobreno istraživanje podnio zahtjev za produžetak istražnog roka ili zahtjev za zadržavanje prava na

istražni prostor, a podnosilac zahtjeva koji traži da mu se odobre istraživanja nije zaključio sporazum kojim se uređuje način izvođenja radova sa imaočima navedenih prava,

3) utvrdi da prema prostornoplanskoj dokumentaciji postoje ograničenja za detaljna geološka istraživanja,

4) projektna dokumentacija dostavljena uz zahtjev nije izrađena i revidirana na način propisan ovim zakonom,

5) se uvidom u službenu bazu podataka utvrdi da pravna lica koja su vršila izradu i reviziju dostavljenog projekta ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom,

6) se utvrdi da podnosilac zahtjeva ne posjeduje ugovor o koncesiji, ukoliko se radi o detaljnim geološkim istraživanjima mineralnih sirovina koja se izvode po osnovu ugovora o koncesiji,

7) je podnosilac zahtjeva za istraživanje vršio nezakonito istraživanje, odnosno nezakonitu eksploataciju mineralne sirovine.

Član 36.

(1) Rješenje kojim se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istraživanja mineralne sirovine, pored elemenata utvrđenih propisom kojim se uređuje opšti upravni postupak, sadrži i:

1) naziv nosioca prava na istraživanja, sa adresom njegovog sjedišta,

2) predmet i vrstu istraživanja,

3) naziv projekta detaljnih geoloških istraživanja,

4) koordinate graničnih prelomnih tačaka istražnog prostora, uz navođenje površine istražnog prostora,

5) obim i vrstu istražnih radova koji se moraju izvršiti,

6) najveću količinu mineralne sirovine koja se može izvaditi s ciljem ispitivanja kvaliteta i hemijsko-tehnoloških svojstava, osim kod istraživanja podzemnih voda,

7) uslove i ograničenja kojih se mora pridržavati nosilac prava na istraživanje,

8) dužinu istražnog roka,

9) rok do koje se mora otpočeti sa istraživanjem,

10) obavezu nosioca prava na istraživanje da prije izvođenja istražnih radova riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima je projektovano izvođenje istražnih radova,

11) obavezu nosioca prava na istraživanje da nadležnom geološkom inspektoratu dostavi kopiju katastarskog plana sa ucrtanim parcelama na kojima će se izvoditi projektovani istražni radovi, najkasnije do početka izvođenja tih radova,

12) visinu naknade za detaljna geološka istraživanja,

13) rok za podnošenje izvještaja o sprovedenom istraživanju,

14) obavezu dovođenja zemljišta u prvobitno stanje nakon istraživanja.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se Inspektoratu i jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi istražni prostor.

Član 37.

(1) Rok na koji se može dodijeliti koncesija za istraživanje mineralnih sirovina iz člana 11. stav 2. ovog zakona ne može biti duži od šest godina.

(2) Istražni rok za istraživanje metalčnih mineralnih sirovina je tri godine, dok je

istražni rok za istraživanje nemetaličnih mineralnih sirovina, sirovina za industrijsku preradu i za dobijanje građevinskog materijala, svih vrsta soli i sonih voda, te podzemnih voda i tehnogenih mineralnih sirovina dvije godine.

(3) Istražni rok počinje da teče od dana kada nosilac prava na istraživanje zaprimi rješenje kojim mu se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istraživanja i traje do isteka posljednjeg dana roka.

(4) Dužina istražnog roka iz stava 2. ovog člana određuje se u skladu sa dinamikom predviđenom projektom detaljnih geoloških istraživanja.

(5) Ukoliko je istražni rok duži od jedne godine, nosilac prava na istraživanje obavezan je da svakih 12 mjeseci izvještava Ministarstvo o rezultatima istraživanja.

Član 38.

(1) Istražni rok iz člana 37. stav 2. ovog zakona može se produžiti po zahtjevu nosioca prava za istraživanje ukoliko se nisu promijenili uslovi na osnovu kojih je izdato odobrenje za istraživanje i ukoliko je izvedeno više od 75% projektovanih istražnih radova **u toku odobrenog istražnog perioda, kao i u slučaju ukoliko nosilac prava na istraživanje, zbog nastupanja nepredviđenih okolnosti (poplave, zemljotresa, epidemije, pandemije, rata, protesta i dugo), nije bio u mogućnosti da izvodi detaljna geološka istraživanja u odobrenom istražnom roku.**

(2) Istražni rok za istraživanje metaličnih mineralnih sirovina može se produžiti za tri godine, dok se istražni rok za istraživanja nemetaličnih mineralnih sirovina, sirovina za industrijsku preradu i za dobijanje građevinskog materijala, svih vrsta soli i sonih voda, te podzemnih voda i tehnogenih mineralnih sirovina može produžiti za jednu godinu.

(3) Zahtjev za produženje istražnog roka podnosi se najkasnije 60 dana prije isteka istražnog roka određenog u rješenju kojim se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina.

(4) Ministarstvo je dužno da zahtjev za produženje istražnog roka riješi u roku od 60 dana, odnosno najkasnije do isteka istražnog roka čije se produženje traži.

(5) Produženje istražnog roka odobrava se rješenjem koje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 39.

(1) Najmanji obim i vrsta istražnih radova, koju je obavezno izvesti u odobrenom istražnom roku, iznosi 75% od projektom planiranog obima istražnih radova.

(2) U slučaju kada istraživanja traju više godina, vrsta i obim projektovanih istražnih radova i dinamika njihovog izvođenja daje se za cjelokupan istražni period i posebno za svaku istražnu godinu, **dok se ispunjenost 75% projektovanih istražnih radova, s ciljem produžetka istražnog roka, cijeni u odnosu na odobreni istražni rok.**

(3) Ukoliko se u toku istraživanja ukaže potreba da se promijeni obim i vrsta projektom planiranih istražnih radova za više od 25%, nosilac prava na istraživanje dužan je da uradi izmjenu i dopunu projekta sa prikazom novopjektovanih istražnih radova i dostavi ga Ministarstvu, najkasnije prije početka izvođenja radova prema aneksu projekta.

(4) Zahtjev za odobravanje izmjena i dopuna projekta dostavlja se na način propisan članom 33. ovog zakona.

(5) Ukoliko se izmjene projekta rade u posljednjoj godini odobrenog istražnog roka, izmjenama se ne može smanjiti ukupan obim istražnih radova određenih projektom detaljnih geoloških istraživanja.

Član 39a.

(1) Ukoliko se u toku istraživanja ukaže potreba da se proširi odobreni istražni prostor, nosilac prava na istraživanje dužan je da, za radove koji se izvode u proširenom istražnom prostoru, izradi izmjene i dopune projekta detaljnih geoloških istraživanja.

(2) Uz zahtjev za odobravanje izvođenja radova, po projektu iz stava 1. ovog člana, nosilac prava za istraživanje dužan je priložiti dokumentaciju propisanu članom 33. stav 5. ovog zakona.

(3) Istražni prostor, zavisno od vrste mineralne sirovine, može se proširiti maksimalno na površinu propisanu članom 30. ovog zakona.

Član 40.

(1) Dozvoljene količine mineralne sirovine koje se mogu uzeti za tehnološka ispitivanja u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja radi utvrđivanja tehnoloških svojstava i dokazivanja rezervi mineralne sirovine određuju se u iznosima, i to:

- 1) kvarcni pijesak 10 m³,
- 2) opekarske keramičke i vatrostalne gline 20 m³,
- 3) arhitektonsko-građevinski kamen 20 m³,
- 4) laporac, laporoviti krečnjak, gips i sve vrste tufova za proizvodnju cementa i kreča 500 m³,
- 5) fosfati, magneziti i druge nemetalne mineralne sirovine do 500 t,
- 6) ugalj i uljni škriljci do 500 t,
- 7) metalne mineralne sirovine do 2.000 t po jednom tehnološkom tipu.

(2) Pri izvođenju istražnih radova, za potrebe ispitivanja kvaliteta i hemijsko-tehnoloških svojstava mineralne sirovine, mogu se uzeti samo količine mineralne sirovine navedene u rješenju kojim je odobreno detaljno geološko istraživanje.

(3) Izuzetno, u slučaju istraživanja nafte, zemnog gasa i metalnih mineralnih sirovina, Vlada može donijeti odluku kojom se odobrava uzimanje mineralne sirovine u trajanju najduže do šest mjeseci radi ispitivanja proizvodno-tehnoloških karakteristika otkrivenih ležišta.

(4) Za količine mineralne sirovine iz stava 3. ovog člana, uzete u fazi istraživanja, nosilac prava na istraživanje dužan je da plati naknadu u iznosu od 5% od prihoda ostvarenog korišćenjem uzete mineralne sirovine.

(5) Sredstva ostvarena od naknade iz stava 4. ovog člana su prihod budžeta Republike Srpske i koriste se za finansiranje osnovnih geoloških istraživanja.

(6) Nosilac prava na istraživanje, u toku izvođenja detaljnih geoloških istraživanja, dužan je da vodi evidenciju o izvađenim količinama mineralne sirovine, a u slučaju uzimanja mineralne sirovine na način propisan u stavu 3. ovog člana, dužan je da uzete količine prikaže u godišnjem izvještaju i elaboratu o rezervama.

(7) Godišnji izvještaj iz stava 6. ovog člana i dokaz o uplati naknade iz stava 4. ovog člana nosilac prava na istraživanje dužan je da dostavi Ministarstvu uz zahtjev za reviziju elaborata.

(8) Vađenje mineralnih sirovina u toku istraživanja izvodi se prema odgovarajućim propisima koji se primjenjuju u oblasti rudarstva.

(9) Količine mineralne sirovine iz stava 1. ovog člana, uzete u svrhu tehnoloških ispitivanja u toku izvođenja odobrenih detaljnih geoloških istraživanja, ne mogu se prodati niti na drugi način otuđiti.

Član 42a.

Nosilac prava na istraživanje dužan je da:

- 1) riješi imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima izvodi projektovane istražne radove, i to prije izvođenja radova na tim lokacijama,
- 2) prijavi početak istražnih radova Inspektoratu i nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, najkasnije osam dana prije početka izvođenja projektovanih istražnih radova,
- 3) dostavi kopije katastarskog plana sa ucrtanim parcelama na kojima se izvode projektovani istražni radovi, u roku koji je propisan ovim zakonom,
- 4) obezbijedi stručni nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja,
- 5) dostavi Ministarstvu godišnji izvještaj o istraživanjima za prethodnu godinu u roku koji je propisan ovim zakonom,
- 6) osposobi za korišćenje zemljište oštećeno istraživanjima,
- 7) sprovodi propisane mjere bezbjednosti i zdravlja na radu, potrebne mjere za obezbjeđenje imovine, zdravlja ljudi i zaštitu životne sredine,
- 8) plati naknadu za detaljna geološka istraživanja u propisanom roku.

Član 43a.

(1) Rješenje kojim je odobreno detaljno geološko istraživanje prestaje da važi:

- 1) na zahtjev nosioca prava na istraživanje, danom dostavljanja rješenja o prestanku važenja rješenja kojim je nosiocu prava na istraživanje odobreno detaljno geološko istraživanje,
 - 2) u slučaju kad nadležni geološki inspektor zabrani izvođenje detaljnih geoloških istraživanja ili naloži obustavu radova jer nosilac prava na istraživanje nije otklonio utvrđene nepravilnosti u ostavljenom roku,
 - 3) istekom istražnog roka.
- (2) U slučajevima iz stava 1. ovog člana nosilac prava na istraživanje dužan je da izvrši sanaciju prostora na kojem je vršio istraživanja.
- (3) Rješenje o prestanku važenja rješenja kojim je odobreno detaljno geološko istraživanje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 48a.

(1) Nosilac prava na istraživanje može podnijeti zahtjev za zadržavanje prava na istražni prostor, s ciljem pripreme dokumentacije za dodjelu koncesije ili završetka izrade elaborata o rezervama, ukoliko elaborat nije urađen u prethodnom periodu, najkasnije 60 dana prije isteka istražnog roka određenog rješenjem kojim su odobrena istraživanja.

(2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

- 1) program aktivnosti koje nosilac prava na istraživanje planira da izvede u periodu za koji traži zadržavanje prava na istražni prostor,
- 2) preglednu situacionu kartu u odgovarajućoj razmjeri sa ucrtanom granicom i koordinatama prostora za koji se traži zadržavanje prava na istražni prostor, sa podacima o lokacijama izvedenih istražnih radova, konturama utvrđenih resursa i rezervi mineralne sirovine ukoliko su utvrđene, javnim saobraćajnicama i drugim objektima koji mogu biti od uticaja na buduću eksploataciju,
- 3) dokaz da nosilac prava na istraživanje nema dugovanja po osnovu naknade za detaljna geološka istraživanja,
- 4) dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi,

5) završni izvještaj, sa izvještajem o izvršenoj reviziji i revizionom klauzulom, ukoliko je elaborat urađen.

(3) Ministarstvo rješenjem odobrava rok za zadržavanje prava na istražni prostor u trajanju od dvije godine, ukoliko je vršeno istraživanje metaličnih mineralnih sirovina, odnosno do tri mjeseca ukoliko je vršeno istraživanje nemetaličnih mineralnih sirovina, sirovina za industrijsku preradu i za dobijanje građevinskog materijala, svih vrsta soli i sonih voda, te podzemnih voda i tehnogenih mineralnih sirovina.

(4) Rok iz stava 3. ovog člana ne može se produžiti.

(5) U roku koji je određen rješenjem iz stava 3. ovog člana mogu se:

1) vršiti sva potrebna studijska izučavanja, kao i ekonomske analize,

2) prikupljati podaci na već postavljenoj osmatračkoj mreži za praćenje hidrodinamičkog režima podzemnih voda, kao i informacija o takozvanom „nultom“ stanju životne sredine (o sastavu i kvalitetu voda, vazduha, tla),

3) uraditi elaborat o rezervama ukoliko elaborat nije urađen u prethodnom periodu.

(6) Rješenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 49.

(1) Nakon završetka projektom predviđenih detaljnih geoloških istraživanja koja se izvode za potrebe utvrđivanja rezervi i kvaliteta mineralne sirovine, nosilac prava na istraživanje dužan je da obezbijedi izradu elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i **proračunu** rezervi mineralne sirovine (u daljem tekstu: elaborat o rezervama).

(2) Elaborat o rezervama izrađuje pravno lice koje posjeduje licencu iz člana 13. ili člana 14. ovog zakona.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje razvrstavanje rezervi mineralne sirovine u kategorije i klase.

Član 50.

(1) Elaborat o rezervama podliježe reviziji.

(2) Nosilac prava za istraživanje podnosi Ministarstvu zahtjev za reviziju elaborata o rezervama, u roku od 120 dana od dana završetka istraživanja.

(3) **Ukoliko je nosiocu prava na istraživanje odobreno zadržavanje prava na istražni prostor kako bi se, između ostalog, u tom periodu završila i izrada elaborata, revizija elaborata obavezno se okončava prije isteka roka određenog rješenjem iz člana 48a. stav 3. ovog zakona.**

(4) Uz zahtjev iz stava 2. ovog člana prilažu se dva primjerka elaborata o rezervama, potpisani dnevnik istraživanja, izjave pravnog lica koje je izvodilo detaljna geološka istraživanja i pravnog lica koje je vršilo poslove stručnog nadzora da su istraživanja izvršena u skladu sa odobrenim projektom detaljnih geoloških istraživanja.

Član 58.

(1) Pravo korišćenja i raspolaganja rezultatima detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina i dokumentima koji sadrže rezultate detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina ima nosilac prava na istraživanje **ili drugo privredno društvo kojem je nosilac prava na istraživanje prenio ovo pravo.**

(2) Ukoliko nosilac prava na istraživanje ne pokrene postupak dodjele koncesije za

eksploataciju u roku od dvije godine od dana završetka istraživanja, pravo da koristi rezultate tih istraživanja ima Republika, odnosno Ministarstvo.

(3) U slučaju kada nosilac prava na istraživanje pokrene postupak dodjele koncesije u propisanom roku, u javnom pozivu za dodjelu koncesije, u kriterijume za vrednovanje uvrstiće se i posjedovanje elaborata o rezervama.

(4) Ukoliko se koncesija za eksploataciju mineralne sirovine dodijeli drugom ponuđaču, izabrani ponuđač dužan je da prije zaključivanja ugovora o koncesiji za eksploataciju nosiocu prava na istraživanje nadoknadi iznos uložениh sredstava.

(5) U slučaju kada nosilac prava na istraživanje više nije poznat ili prestane da postoji, Ministarstvo raspolaže rezultatima geoloških istraživanja, kao i dokumentima koji sadrže geološke rezultate.

Član 71.

U vršenju inspekcijskog nadzora, nadležni geološki inspektor, osim opštih ovlašćenja utvrđenih propisom kojim se uređuje rad inspekcija, ima pravo i dužnost da provjerava da li:

- 1) se istražni radovi izvode na osnovu rješenja kojim je odobreno istraživanje,
- 2) se istražni radovi izvode u skladu sa projektnom dokumentacijom,**
- 3) pravno lice koje izvodi istražne radove ispunjava uslove propisane ovim zakonom,
- 4) pravno lice ili preduzetnik koji vrši poslove istražnog bušenja ispunjava uslove propisane ovim zakonom,
- 5) pravna lica koja vrše izradu i reviziju geološke dokumentacije ispunjavaju uslove propisane zakonom,
- 6) su poslovi stručnog nadzora povjereni pravnom licu koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom,
- 7) se istražni radovi izvode u skladu da dinamikom određenom u projektu geoloških istraživanja,
- 8) se vodi evidencija o izvađenim količinama mineralne sirovine uzetim za potrebe ispitivanja kvaliteta i hemijsko-tehnoloških svojstava mineralne sirovine,
- 9) se istraživanja u toku eksploatacije mineralnih sirovina izvode u skladu sa ovim zakonom,
- 10) se čuvaju jezgra istražnih bušotina,
- 11) je početak istražnih radova prijavljen u skladu sa odredbama ovog zakona,
- 12) koncesionar vodi knjigu evidencije rezervi mineralne sirovine,
- 13) su po završetku istraživanja, na mjestu istraživanja sprovedene sve mjere propisane ovim zakonom.

Član 72.

U vršenju inspekcijskog nadzora nadležni geološki inspektor, osim opštih ovlašćenja utvrđenih propisom kojim se uređuje rad inspekcija, ima pravo i dužnost da:

- 1) naredi da se utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklone u roku koji on odredi,
- 2) naloži obustavu radova ukoliko se nepravilnosti ne otklone u ostavljenom roku,
- 3) zabrani izvođenje detaljnih geoloških istraživanja ukoliko se detaljna geološka istraživanja mineralne sirovine izvode bez odobrenja za istraživanje,
- 4) naredi da se obustave ostala geološka istraživanja ukoliko se ona izvode bez projekta koji je izrađen i revidiran od pravnih lica koja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom,
- 5) zabrani obavljanje djelatnosti ukoliko utvrdi da pravno lice ne posjeduje licencu propisanu ovim zakonom,

6) zabrani obavljanje djelatnosti ukoliko utvrdi da pravno lice koje posjeduje licencu ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom,

7) zabrani istraživanja ukoliko je nosilac prava na istraživanje otpočeo istraživanja na parcelama na kojima nije riješio imovinsko-pravne odnose.

Član 74.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 30.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) istraživanja mineralne sirovine ne izvodi u skladu sa odobrenim projektom detaljnih geoloških istraživanja (član 33),

2) detaljna geološka istraživanja i istražno bušenje izvodi bez odgovarajuće licence, ili izvođenje navedenih istraživanja povjeri pravnom licu koje ne posjeduje odgovarajuću licencu (čl. 13, 14. i 15),

3) za obavljanje poslova stručnog nadzora nad izvođenjem detaljnih geoloških istraživanja angažuje pravno lice koje ne posjeduje odgovarajuću licencu (član 19),

4) izvrši promjenu obima i vrste projektom planiranih radova bez odobrenja Ministarstva (član 39),

5) uzme veće količine mineralne sirovine od količina navedenih u rješenju kojim se odobrava istraživanje ili u odluci Vlade (član 40),

6) otuđi ili proda mineralnu sirovinu uzetu za potrebe tehnoloških ispitivanja (član 40. stav 9),

7) izvodi projektovane istražne radove na parcelama na kojima nije riješio imovinsko-pravne odnose (član 42a),

8) ne dostavi kopije katastarskog plana sa ucrtanim parcelama na kojima se izvode projektovani istražni radovi (član 42a),

9) ne sprovodi propisane mjere bezbjednosti i zdravlja na radu, potrebne mjere za obezbjeđenje imovine, zdravlja ljudi i zaštite životne sredine (član 43),

10) ne obnavlja elaborat o rezervama radi usklađivanja sa dokumentacijom za eksploataciju i trenutnim stanjem rezervi (član 53),

11) ne osposobi za korišćenje zemljište oštećeno istraživanjem, odnosno ne sprovede sve mjere obezbjeđenja na mjestu na kom su vršena istraživanja (član 59).

(2) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 75.

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) obavljanje poslova glavnog i odgovornog projektanta povjeri licu koje ne ispunjava uslove (član 21),

2) obavljanje poslova odgovornog revidenta povjeri licu koje ne ispunjava uslove (član 26),

3) ne vodi evidenciju o izvađenim količinama mineralne sirovine (član 40),

4) ne vodi evidenciju o osnovnim obilježjima drugih mineralnih sirovina koje se otkriju tokom istraživanja (član 41),

5) ne prijavi početak istražnih radova (član 45),

6) ne čuva jezgra istražnih bušotina (član 45. st. 3. i 4),

7) ne vodi dnevnik istraživanja (član 41. stav 1),

8) ne izrađuje geološke planove i geološke karte eksploatacionog polja (član 10),

9) ne vodi knjigu evidencije rezervi mineralne sirovine i ne dostavlja je Ministarstvu u propisanom roku (član 48).

(2) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu.